

308597

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జెన్న పట్టణము 1915 సం. అక్టోబరు నెల 22 వ తేది శుక్రవారము

No 174

నంపుటము. ౨

రా. త. స. నా. మ. స. వ. త. ప. ర. ఆ. శ్వ. య. జ. శు. ధ. పా. ర్థ. మ. గ. గ.

నంచిక ౧౭౪

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, మృగత్వమురమ్యముగ లిఖింపబడినవి. దినంబునెల 31 వ తేది తొలిపుగ నొకసారిగ నాటగల యావ్యముల విలువగల మామందుల గొనువారలకు క్యాలండరు రుచితముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణచిటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బితో రూ. 10-8-0; డబ్బక 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బి 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పాడి

డబ్బి 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనము డి. పో,

109 ఫ్రేంకోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

ఈ యుద్ధములన క్యాలండరులతో ద్విధి సేతులు ముద్రింపబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాకాభంగము గలది.

ఆకాశ విమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదిగఱ తేదీనకు తెలుగులో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథమును విమానముల నిర్మాణము, అవి ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి. విమానముల పటములు చాలకలవు. వెల 0-8-0

గౌతమ బుద్ధుఁడు.

ఇందు ములభ్యతైలిలో బుద్ధుని చిత్రము మంత్రము వచన రూపమున మిగుల రసవంతముగా వ్రాయబడినది. బుద్ధుని పటములు గలవు. 0-4-0

చాలవలె రామమూర్తిగారు.

టీచరు-మిషను కాలేజీ, గుంటూరు.

ఆదిపద్మికాన లేక జున్ను

తులం 1-కి రూ. 3-4-0

కస్తూరి

తులం 1-కి రూ. 20-0-0

కుంకుమ పువ్వు

తులం ౧-కి రూ. 2-0-0

గోళజనక

7-0-0

రసభస్మము

తులము 1-కి అణాలు 0-10-0

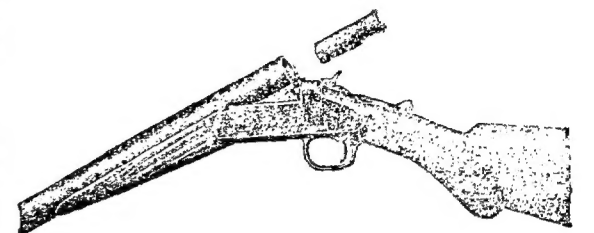
మోహినీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0.

అమృతాంజనము డి. పో, 7, తంబుకెట్టిపిడి మదరాసు.

తుపాకులు!

తుపాకులు!!



తుపాకులు, రివాల్వర్లు, తోటాలు, ముందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్రసుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యక. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో,

12, పాపన్న బ్రాడ్రే, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	... రు. 15-0-0
6 "	... ,, 7-8-0
3 "	... ,, 3-12-0
1 మాసమునకు	... ,, 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

12 మాసములకు	... రు. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	,, 3-8-0

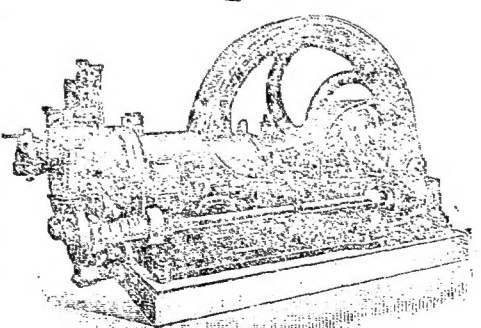
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

జెన్న పురి.

అమృతాంజనము డి. పో, 7, తంబుకెట్టిపిడి మదరాసు.

బేట్సు క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందిన ఈ ఇంజనులు నవీన యంత్రములతో అనుర్బుణ్ణి యెట్టి నూనెతోనయినను అతి తృప్తికరముగా పనిచేయు చుండుటవల్ల వేనవేల ప్రభుత్వములకును విక్రయించబడుచున్నవి. మా నెభర్సు అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా జీతగాదు అక్కర లేకపోవు. స్వస్థానముననే చాలవోట్ల పంపిణీయవచ్చును. వీనిని నడుపుట అతి సులభము. ఇంకా అతి సరసము. 2½ మోడలు 50 గుట్టముల సమర్థవరకు పోలిగొర్రు ప్లేవ సామానుల సహ యోగ్యము. సిద్ధముగా నుండుటలు.



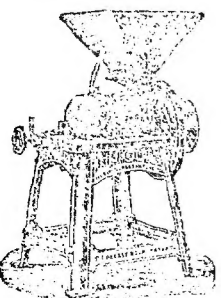
గ్యాసు ఇంజను.

వ్యవసాయములకు సులభముగా నీటి సుద్ధాటము చేయు లిగినటువంటి అన్ని రకములను ప్రతియొక్కయును, విద్యుత్తు యంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు, వాల్చర్లు, వాల్చర్లు సామానులు, లెల్లింగులు, డెక్రమాలు, వేరింగులు, పోస్టింగులు విలెండరు అయిల్లు, వగయిరా యంత్రా వాణ్యములయిన సరవములను భక్తిలక అర్జమునుత్పాదకములను సక్రియములను. యేవిధములయిన పోస్టింగులగాని ఏంట్రాప్టచేసిన కట్టివివరింపబడును.

సోల్ వజర్లు:—

డి. యెల్. కాప్రీ అండుకో.

ఇంజనీర్లు.



పిండిచేయు యంత్రము.

బ్రాంచి బెజవాడ.

20 సి. నెలించు ప్రెసు వి. పో, మదరాసు.

Amrutanjana

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సరమామృతము

చక్కని డబ్బితో చహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పులమాన్పును, వాయువు బొట్ల పోగొట్టును, శార్వపుకొద్దుల బారదోలును. పొట్ల పోగొట్టును వనమూలికలచే హిందూ దేశమును

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

ప్రతిఇంటనుండవలసిన చౌకమైన వైద్యరహస్యము

సునాసన గలిగియుండును.

అమృతాంజనము డి. పో, 109, ఫ్రేంకోడ్డు, బొంబాయి. 7, తంబుకెట్టిపిడి మదరాసు.

మనమధ్యలకు వచ్చిపోతామని
 తోచుట, వచ్చుట, వెనుకబాటు,
 నీచులు, ఈగలు మొదలగు పున
 నుల బాధల నొడిచి పోలనివ
 దమమరు.

ప్రపంచ ప్రసిద్ధి, పనికిం బాగాదు
 పాపే తియ్యకు నే కుమరము.

గ్రామసేవ్ బంధితలో మూడవ ర్యాంకులో తేలిక తలారులు
నీరుకట్టులకు గురించిన గొంచెం ప్రాచుర్యమున్నది.
గోడ పెట్టుటకుఁబోయినను రోజుకు రూ 4-0-0 లు లభించు
నీరోజులలో నెలకు రూ 8-0-0, రూ 4-0-0 లు బీతముపై
తలారులుండుట వారిసంతతి వారి ద్రవ్యవృద్ధిలను తమ నాఁకి
వారిద్రవ్యభింతునను నాశితప్తు నుజ్జీమిద్దయు లేదు. వారశత్రు
ధికారము కొట్టివేసినయెడల గోడ పెట్టుకొనియో నుష్ణ పువ

గానసభలు—సమస్యలు.

(సందేహ నివారణాపేక్ష)

ఈ క్రింది సమస్యలు నా కొక్కనికేగాక నితరులకీ కలవకు గూడ ముఖ్యమైనవని నా నమ్మక మగుటచేత మీ పత్రికా చదువరులలో నెవరయిన నీ సమస్యలకు సమాధానము లనువ్రాసి మీపత్రికామధ్యమున దెలుపవలెనని కోరుచున్నాను.

౧. (అ) గానసభ జరుగునప్పుడు తలద్రుపుట కేదైన కార్యము కలదా?

(ఆ) అట్టికార్యము మున్నయెడల నది పాటకులకు వర్తించునా? లేక, వినువారలకు వర్తించునా? లేక, నభయము లకు వర్తించునా?

(ఇ) అట్టికార్యమునకు నామధేయ మె యిది? యెచ్చట దొఱకును? ముదిరమైనదా? అగునో వెలయెంత?

(ఈ) పాటకులేరి జరుగు నప్పుడు, వినువారలలో సంగీతకార్యజ్ఞానము కలవారుమాత్రమే తల నూగించవలెనా? అట్టిజ్ఞానము లేనివారుకూడ నూగించవలెనా? ఉద్యోగస్థు లూ గించవలెనా? లేక ననద్యోగస్థులకూడ నూగించవచ్చునా? ఎవ రెక్కువగ నూగించవలెను?

(ఉ) కాకినాడ, గుంటూరు, తెనాలిపట్టణములలో నీసంఘము జరిగిన గానసభలలో నాంధ్రులలో నూటికొంతమంది తలలూచిరి? అరవలలో నూటికొందరు తలలూచిరి?

౨. (అ) గానసభ సేర్పాటుచేయువారలలో గ్రామోద్యోగస్థు లున్నయెడల వారివైన గానసభలోకూడ తహశీలు దారు అధికారమును చెలాయించవచ్చునా?

(ఆ) తహశీలుదారు సేపాల్పుచేసిన పాటకుని గాన సభాస్వరము లంగీకరించునో దత్తిభలోని గ్రామోద్యోగ స్థుల శిక్షించుటకు తహశీలుదారున కధికారముకలదా? అగు నో నెట్టిశిక్షను విధించవలెను?

(ఇ) గానసభవారు తహశీలుదారుగారి శిఫార్సు నంగీకరించునో మునిసిపల్ లెవ్రరులుగా ట్టి సేపాల్పు సం గీకరించునా? అట్టిజ్ఞాన ముండునెవల కచ్చేరిలో సంగీత పాటకులేరి సేర్పాటు చెయ్యకూడదా?

(ఈ) గ్రామోద్యోగస్థులలో నెవరెవరు గాన సభ సేర్పాటు చేయువాడు? నుంచి నెడ కట్టి గాన సభకు కట్టు నప్పుడు తహశీలుదారు మాద ట్టికెట్టును కొనుటయునా? లేక యెడల ట్టి తహశీలు దారు లేని ప్రదేశము, ప్రతికలను, బంధు మిత్రాదులకు కూడ ట్టికెట్టు లేకుండ గానసభకు తీసుకొని వెళ్లవచ్చునా? అట్లగునో నెంతయందలి తీసుకొనివెళ్లవచ్చును?

(ఉ) గానసభలలో ప్రవేశించుటకు బీదవారు మాత్రమే ట్టికెట్టును కొనుటెనా? భాగ్యవంతులకూడ కొనుటెనా?

(ఉ) తహశీలుదారుని బీదవారి కరగతిలో చేర్చవలెనా? లేక భాగ్యవంతుల కరగతిలో చేర్చవలెనా?

౩. (అ) కాకినాడ గుంటూరు, తెనాలిలోని గానసభలు మూడింటియందును కేరళకుదినములలో కొంతమంది పాటకులు పాడిరికదా! వారిలో నెవరెవ రెచ్చటెచ్చట నెక్కువ బాగా పాడిరి? ఆంధ్రులు బాగా పాడిరా? అరవలు బాగా పాడి రా? ఆంధ్రులు బాగాపాడిన యెడల నరవలతో సమానముగ వైనను సన్మానించ బడిరా?

(ఆ) ఆంధ్రులకంటె నరవలకు సంగీత మందభిమానము మొదలగు వాస్తవము కాదా? అందువలన నాంధ్రులకంటె నరవల రెక్కుడు సన్మానము జరగ వలెనా? సన్మానము పాటకుని క్యగ్రామము యొక్క దూరము ననుసరించి యుండ వలెనా? లేక పాటకునిది ప్రజావిశేషము ననుసరించవలెనా?

౪. అరవలు కూడ నాంధ్రప్రదేశ్ లో కేరళలతో సంగీతము బాగుట ఆంధ్రభాషకు గౌరవము కాదా? ఆంధ్రుల అరవభాషలో సంగీతము బాడకుండుటకు కారణము లెవ్వి?

గీ. గాన సభలు దేశోద్ధారక సంఘములలో జేరునా? కారణము లెవ్వి?

౬. (అ) గాన సభలలో సంగీతము పాడువారు నుభవ మధ్య సోదా బుడ్లను, లిమెనేడుబుడ్లను కాళీ చే యుచు దాహము నణపుకొనుచుండిరికదా! కాని సోదాబుడ్లు మొద గునది మనదేశముం దవలెంచని పూర్వకాలములో సంగీతము పాడు పాటకులు తమ దాహము తాగుకొనుటకు మంచిని పొలు, పానకములు కాక ఇతరముల నేమైన నుపయోగించి రా? అట్లగునో వేని నుపయోగించిరి?

(ఆ) సోదా బుడ్లును కొట్టునప్పుడగు ధ్వని తాళధ్వనిని పోలియుండవలెనా? లేక, మృదంగ ధ్వనిని పోలియుండవలెనా? లేక మరియొక విధముగ నుండ వచ్చునా?

భరతదేశీయుల వస్త్రధారణము.

(తాయి వెంకట శేషగిరిరావుగారు)

భరతదేశీయులు, విశాఖదేశీయుల వస్త్రములను వాని వస్త్రధారణరీతిని అనుసరింపగ నేను జూచుచున్నాను, స్వతః కాభిమానమును, స్వజాతీయత్వమును స్వీకరించుటకును, పాత మత్యుజ్జాన విహీనులను ధనహీనులను నిరుత్సాహులను నగు స్వజాతీయులతోడి సంబంధమును స్వీకరించుటకును వారు సిగ్గుగొనియున్నారకాబోలు నని నాకు తోచుచుండును—అని పశ్చిమదేశీయులను తూర్పుదేశీయులను, హిందూ దేశీయును, ఆంగ్లేయదేశీయును జక్కగ నెరిగిన దేశాభిమానియగు నొక భారతీయుడు నుడివి యుండెను.

హిందూదేశీయులు, చిన్నవారుగాని పెద్దవారుగాని, విద్యార్థులుగాని ఉద్యోగస్థులుగాని, మన దేశీయవస్త్రములను వస్త్రధారణ రీతులను విడనాడి, విశాఖీయుల వస్త్రధారణ రీతుల కీయకొనుటకు రెండు ముఖ్యకారణము లుండవలయును. అందఱునాగి, నడుపాయమానగాని, స్వదేశీయుల వస్త్రధారణరీతికంటె విదేశీయుల వస్త్రధారణము మేలై యుండవలెను. కాని, బిగుతుకు పట్టుములు, కోట్లు, పెన్సుకోట్లు, కాలర్లు, ట్రెజు, బ్రేస్టులు, మేజోస్టు మొదలగు సరంజామంతటికంటె, సరళతయందును నులుపునందును, ధోవతీయు ఉత్తరీయమును కుడిలివియును మేలై వలెనట నిస్సంశయ విషయము. ఈపట్టిల తోను, ఈయరులతోను మనకీరమును కట్టిపెట్టి మనము నురులను విగబట్టికొనుట యెండలకో, మతియెంతకాలము నలలతో తోచవచ్చును. విశాఖదేశీ వస్త్రధారణము మనదేశీ జాతుల తగినదని మన దేశపు శిరోష్ఠాసీతి రేయింకగల్గు నిషేధించుచుండుట పరదేశీ వస్త్రధారణల కనుభవమే.

కుంకుటకుగాని తిరుగుటకుగాని నేలకూర్చుండుటకు గాని పశ్చిమదేశీవస్త్రధారణమెంత కష్టకారకమో, అట్టి వస్త్రధారణానుభవముగల నాకు తెలియును. అట్టివస్త్రధారణము నాజాతుకానిదనియు, అదేశీయక మైదనియు నాయభిప్రాయము. రెండుకాళ్లును దోవలపని పట్టులు యొక్క రెండు తిత్తులును, మనకళ్లను ముఖమును నదురుచు కమ్ముకొనునట్లు తలవై బోర్లించుకొనుటకు భగవాణీకంటె కొండంతటి టోపీ గూడ, హిందూదేశీజాతులకక్క సహజమైనట్టిదే, నున్నదే నట్టియు, సాగ్రవైట్టియు వస్త్రధారణలందు నాకు ప్రేమము మెప్పును పుట్టింపవని.

మనకు వీలగున ప్రేవిధ సన్ననను మనధోవతని కట్టు కొనవచ్చును. అనేకవిధముల అందమగునట్లు మనయుత్తరీయము ను చాల్చవచ్చును. చిత్రచిత్రిముఖగ అనేకసౌందర్యవిధముల అనేకవర్ణములయందు మనభరతసంఘ గౌరవమును కూచించు మన తలపాగను ధరింపవచ్చును. నులుపునను, విలంబిధ ధారణమునకును, అందమునకును మనభరతదేశీ వస్త్రధారణ మే యనుకూలమైనది. విరసమును, యత్న సాధ్యతయు, వినుటను, పశ్చిమదేశీ వస్త్రధారణ రీతియొక్క లక్షణములు.

కనుక, అందఱునందుగాని, అనుకూలమునందుగాని, పశ్చిమదేశీ వస్త్రములకంటె మనదేశీవస్త్రములే మేలైనవని యు, మనదేశీ వస్త్రములే మనదేశీ శిరోష్ఠాసీతులకు తగినవనియు నా నమ్మకము. పశ్చిమ వస్త్రములకును, తత్సంబంధ మగు సరంజామములకును మనము చెల్లించుచున్నాము. సగము వెచ్చించినయెడల మనదేశీ వస్త్రములలో శ్రేష్ఠమైనవి మనము ధరింపవచ్చును. ట్రెజు, కాలర్లు, నూరులు, బ్రేస్టులు, డ్రాసు రులు, పట్టుములు, లోపలికోట్లు, వెలుపలికోట్లు వీని నన్నిటిని ధరించుటయందు మనము ప్రతిదినుసును కష్టయతరమ కాలమునందు మనకును మన దేశీయునకును ప్రపంచకమునకును, ఇంత కన్న అనందదాయకమును, ఉపయోగములను నగు పనులను కొన్నియైనను జేయవచ్చును.

భరత దేశీయ సౌందర్యలారా! పశ్చిమదేశీ వస్త్రములను వేసికొనవలయుననియెడి పిచ్చికోరికలవలన, మీరు కాలమును, ధనమును, సౌఖ్యమును, అందమును ఉపయోగమును వదలుకొనుచున్నారు. మీరెందులకు స్వదేశీవస్త్రధారణ పద్ధతి ననుసరింపరని మిమ్ముల నడిగిన, మనపేట్టి వస్త్రములను ధరించినవేయి యని యందురు కాబోలు. అట్లు మన మన వస్త్రముల నే మనమేల ధరింపగూడదా? కల్లుమాసికొని పశ్చిమ పద్ధతుల నలంబింపవలెనెడి పెనుభూతము మనల గట్టిపట్టి యున్నది. ఈ పెనుభూతమును మనము వదలింపుకొను టెట్లో తెలియకున్నది!

గుంటూరు వరదలు.

(కొత్త భావయ్యగారు)

ఈ సంవత్సరము వర్షములు నకాలములో కురియుట కల్ల మాచుట్టుపట్ల గ్రామాదుల యూదులు ఆగట్టు మాసా రంభముననే ముగిసినవి. మాసాంత్యమువరకు వెరులు దిన దినాభివృద్ధిగ గాంచినవి. కాని దైవదళమున మునుగుపట్టి వారము దినములు వర్షము కురిసినది. ఇచ్చటనేగాక గుంటూరు, తాడికొండ, మంగళగిరి మున్నగు కొండప్రాంతములందుగూడ విస్తారము వర్షించుటకల్ల ప్రవాహముగా మారినది. పూర్వము నుండి వచ్చెడి యావ్రవాహములకు గాను మాగ్రామమున గవర్నమెంటువారు చాలసంవత్సరముల క్రిందట నల్లికూములు ట్టించియున్నారు. ఈ తూములగుండా, నీరు తుంగభద్ర మురుగుకాల్యలో కలిసి బాపట్లమీదుగా సమాద్రములో కలియును. మాసాంతమున కురిసిన వర్షమువల్ల ప్రవాహముగా మారిన యానీరంతయు త్వరలో దిగువకు పోకాలకుండున మాచుట్టుపట్ల గ్రామాదుల తాలూకు ఘమారు ౨౦౦౦ ప యకరములను తన పొట్టున పెట్టుకొనెను. గుంటూరు శేవలైరై శ్రీ శ్రీ దొడ్డునకుగూడ రెండుగండ్లు వడినవి. నానిగిపోయిన దాని లో ఘమారు ౧౦౦౦ యకరముల మైదమాత్రము నాల్గవ వంతు నిలిచియున్నది. వీనిలో శిస్తునకు సరిపోవునట్లు వండవచ్చును. తక్కిన ౧౦౦౦ యకరములలోని నీరు ౧౫ దినముల వరకు లెక్కనందున బాతుగా నశించినది. తరువాత భూస్వాములు చింతాకాంతులై భగవంతుని ప్రార్థించుచు చుట్టుప్రక్క గ్రామాదులలో దొరకినెంతవరకు ఆకుమట్లు మితిలేని విలువ లెట్టుకొని నాటింది. తానొకటి తలచిన దైవ మొకటి జేయు నను నాశోక్తిననుసరించి మరల యీనెల మొదటితేదీకి లోగడనే విస్తారముగ వర్షము కురిసినది. అందఱుల మునపటియంత విస్తారము భూములవైరు నశింపజేయుక బోయినను తిరుగ నాటించిన ౧౦౦౦ యకరములవైరు వర్షవై నశించిన దనట నిస్సంశయము. ఇప్పుడు ఆకుమట్లు లేవు. ఒక కళ ఎచటవైన కలవనుకొన్నన, జలాధారములలోని నీరు మై సాంతము వరకు నిలిచి యుండవు. అట్లు నీరుసయితమున్న పంటసరిగ పండజాలద. ఇంతకును ఈవరద తగ్గలేదు. ఇప్పటి న్నిటి చుట్టి ఘమారు ౧౦ దినము లిట్టే యుండగలను. ఇట్టి కష్ట సమయములలో గవర్నమెంటు వారు పుట్టింది యెరులకు శిస్తు వివాదా ఇప్పించుటకు ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రతి సంవత్సరము కొద్దిగనోగొప్పగనో యీనెలదినమైనను నీరు రయితులకు మిక్కిలి కష్టము కలిగెడిదిగాదు. ఇప్పుడు విస్తారము వర్ష పడినది. కారణ మేమనగా, ఏటివరదల సమయమున తూములు ఏ తిరేయట చే ఒండు ప్రాంతముండి తుంగభద్ర మురుగుకాల్య ఎప్పడును మరమ్మతు జేయనందుననే విస్తారము నీరు నిలువవుండి పోజలకు కూటికిని గవర్నమెంటువారికి శిస్తునకు లోటు కలిగించుచున్నది. ఈ తుంగభద్ర కాల్య ఒక్కచోట పక్క భూములకన్న గజము, గజమున్నర 1½ మిట్ట ప్రదేశముగా మారపోయినది. ఆగట్టు మాసాంతమునవచ్చిన వరదసమయములో సదరకమహారాష్ట్ర రైల్వేవారి ఫీల్డ్ ఇంజనీరుదొరవారు ఇచ్చటకువచ్చిచూచిరి. వారి తాలూకు ఇనుపవారికి గండ్లుపడినందువల్ల ఎప్పుడైన యిట్టే యుడదీయకు సంభవించునని తలచి నల్లికూములను వృద్ధిచేయించుటకు వెవారికి వ్యాపిట్లు దినవచ్చుచున్నది. ఈ పని యెట్లున్నన, తుంగభద్ర మురుగుకాల్య తగ్గింబడిన యెడల M. S. M. R. వారికిగాని రయితులకుగాని ఇంతివ్వము కలిగెడిదిగాదు. కాబట్టి మందైన యీ ఇరవర ప్రవాటిలకుండు నట్లు గవర్నమెంటువారు దీనిని శిధ్ధగా పరిచింది సదరు మురుగు కాల్య తగ్గింబడుటకును బీదలగుతమ రయితుల నప్తము నకు తగినట్లు వివాదా ఇప్పించుటకును ప్రార్థించుచున్నాను. సంకరాచారమునాది.

క్రీడితములగు శొంత భద్రాద్రిరామ శాస్త్రిగారు:—
౧. కాళిందిపరిణయము ౨. శివరామశతకము ౩. శంత నోపాఖ్యానము ౪. ముకాళి గీ. చిత్రసీమ అను తెలుగు ప్రబంధములను, ౧. శంబరా నుగవిజయచంపు ౨. ఋతుధ్వజ చరిత్ర ౩. శ్రీరామాజయచంపు అను సంస్కృతగ్రంథములను ఆంధ్రీకరణ యుకొనుదియగు వ్యాకరణకార్యమును రచించిన భద్రాద్రిరామశాస్త్రిగారు ఉగ్రాంగ్రామమున ౧౬౧౦-౧౧ వ పదమవదింపిరిని చింతిల్లుచున్నాను. ఆశాస్త్రిగారి జీవిత మను వారిగ్రంథవిశేషములను వెలకనండి వ్రాసెదన. అని నెండాల్ల వేంకటసుబ్బారావుగారు కాకినాడ నుండి వ్రాయుచున్నారు.

వ్యాపారవాణిజ్యములు.

గత మాసానంతరమున ౬౨౧౦౦౦ బస్తాలు ప్రతి నిలవరముండెను. తదనంతరము మొన్నటి 14 తేదీనాఁగా ౨౦౧౬౦౧ బస్తాలు నిలవరతి అయినవి. ఇందులో ౧౧౩౧౧౧ బస్తాలు ఇదివరకే ఎగుమతి చేయబడినవి. ప్రస్తుతము ౧౦౧౨౧ బస్తాలు రవాణాలో నున్నవి. వీనికి తోడుగ గలించిన 14 తేదీవరకు నున స్వదేశీమల్లలలో (యంత్రకాళలో) ౧౩౪౦౦౦ బస్తాలప్రతి యుపయోగింపబడినది. కావున మొత్తము మీద ఈ నిల 15 తేదీవరకు నునకు ర౧౧౨౧౧ బస్తాలప్రతి నిలవ యున్నది. సంగతిసందర్భముల బాగుగ విచారించగా కర్తవ్యము నరకును బలవంతముగా విగతబ్రతున్నట్లు కనబడుచున్నది. హాజరు నరకు (హోబిప్రతి) పుట్టి యొక్కంటికి రూ 3౦౧ చొప్పున అమ్మచున్నది. ఆమెకాలోని దక్షిణరాష్ట్రముల వారి తరపున కొందఱు పనిజేయుచు ధరలను హెచ్చించు నట్లు బొంబయి విలేజరి ప్రాయముచున్నాడు. ఈ మాటయందు సత్యమనినను, లేకబోయినను కొందొక కారణమును మాత్రము తేల్చినవలసి యున్నది. కర్తవ్యమును, వాణిజ్యకాధికారుల యు గూడ కలసి ప్రతి పాటున తగ్గించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. సరకుపట్లను తగ్గించుట ధరలను పెంచు నను మాట వాస్తవమవును. ప్రతిపర యంతరకు తెలిసిన యంతరకు మరదేశ్జనులకు లాభ మొనగూడుటయును నిశ్చయము కాని సరకుపట్లను తగ్గించుటకు పంటను సేరయు చేయుట యెంతమాత్రము భావ్యమైన పుకారు. వలయునంత సరకు మరదేశ్జములో నుండవలయును. యుద్ధసందర్భములందు ఇతర దేశ్జములందలి ప్రత్తిపట్ల ముతగ్గి మరదేశ్జప్రత్తికి గిరాకివచ్చి నపుడు ప్రత్తి నిలవలేకపోయినచో సమయోచితమగు లాభము ను బొందవలయును. కావున ప్రత్తిరంటలు తగ్గించెడిసలహా దుస్సలహా యగుచున్నది. ఇప్పటి ధరలనుబట్టి యాలోచించిన చో మరదర్శము గమనింపదగిన విషయ మొకటి స్పష్టముగ కనపడుచున్నది. హాజరునరకు బంగారీప్రత్తి పుట్టియొక్కంటికి రూ ౨౨౬ అమ్మచుండగా, రాబోవు జనవరిపంటతాలూకు ప్రత్తి ఆదేశకముపుట్టి యొక్కంటికి రూ ౨౪౩-౨౪౪ ధరలను జెప్పుచున్నాడు. దీనిబట్టి బలవంతముగా ప్రతిపంటకు తగ్గించుటకల గల సుప్రభుత్వము చిన్నప్రభుత్వముగా వెలియుచున్నది. నిలవ సరకులకు ధర లేకపోవుటయు, నుంచుసరకు పట్లను తగ్గిపోవుటయు చెందునట్లయును సుప్రభుత్వముచున్నది. కావున దేశ్జక్షేపకరమగునదియు, వాణిజ్యభివృద్ధికరమగు నట్టిదియు నుపాయ మేమనగా, ప్రభుత్వపరమములను ను త్రొగి యుద్ధ సందర్భమున ఆమెకాలోని మున్నగువారు స్వలాభముకొనుట జేయు ప్రయత్నములను సాగించుక, గిరాకికి వలస ప్రత్తి పట్లయిది తెంచుకొనెడు యుధిరనుచును.

* * * * *
మరదేశ్జ దేశ్జమునందు గొప్పది వస్తువులకు సర్వసామాన్యముగా నుపయోగింతురు. మనము మువ్వలనునె (మంచి నూనె)ను నుపయోగించు వంటకములందెల్ల ఆచటివాని కొబ్బరినూ నీను నుపయోగింతురు. అచట గొప్పసరకుల అయిన కూడ నంచుకు తగినట్లే యొక్కడుగ నుంచును. ఒకపక్షమున కొబ్బరికి ఆదేశ్జము జట్టివడిమేను అనవచ్చును. అచ్చటిధరలను మనకు మార్గదర్శకములు. కొబ్బరినూనె మంచిసరకు అంటి ఈవారములో పుట్టికి రూ ౧౩౬ లేక రూ ౧౩౬-౨౦ చొప్పున అమ్మచున్నది. వట్టి పుట్టికి రూ ౧౪ లేక రూ ౧౪ చొప్పున అమ్మచున్నది. కొబ్బరి పిండి (పశువులకు మంచిమేత) పుట్టి రూ ౨౪ లేక ౨౪ చొప్పున క్రయమగుచున్నది. కొబ్బరివార మందరకమునకు రూ ౧౧౧ మొదలు రూ 3౩ వరకును వాసిరకమునకు రూ 3౬ మొదలు ౨౪వరకును కిన్నెరు కలయు. మిఠునాలకునూడ నీజేయు పుట్టినిబురటికి కావున నివటి నుండి యాసరకు ఎగుమతి యగుచున్నది. ఇపుడు మిఠునాలు పుట్టి యొక్కంటికి రూ 218 లేక రూ 220 చొప్పున క్రయ మగుచున్నది.

* * * * *
నూనెగింజల ధరలు క్రమక్రమముగా పడిపోవుచున్నవి. వేరుశనకలు పుట్టికి రూ 8౧-8౨ చొప్పున క్రయమగుచున్నవి. ఆముదములు ఆంధ్రమునకు రూ 7-7-0 ధరకలను. గవగసాలు ఆంధ్రమునకు రూ 8-15-0 చొప్పున క్రయమగుచున్నవి.

* * * * *
బంగారము వాణిజ్య ప్రయోజనమున్నది. యాబోవు రాజ్యములయొక్క చలాపిటి వాణిజ్యములన్నియు ఎక్కువ వచ్చును బంగారము లో నె యుండుట చేత సుతరపు యూరపుసంగ్రాహము బంగారమునకు కరవు తెచ్చి

స్థానిక వార్తలు

కాలమానస్థితి:— నిన్నటి యధోష్ణస్థితి 90.2 డిగ్రీలు; అధోష్ణస్థితి 76.6 డిగ్రీలు.

దీపముల వేరి:— నేటిసాయంత్రము 6-16 గంటలకు, లేపునాయంత్రము 6-15 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడును.

చెన్నపురి ఆసురుత్రివేద:— ఈ ఆసురుత్రివేదము గాన జర్లాకిమిడి జమీందారుగారు ౧౦౦౦ రూపాయల విచ్చయించిరి. ఇకమీద ౧౨౧౦ రూపాయల నిచ్చెదను.

ఆనరవిల్ సర్. సి. శంకరనాయుడుగారు:— క్రిందటి మంగళవారం సాయంత్రము వాయుగారు ఒట్ట పాల్గొనుట వెళ్ళివుండిరి నేటిపుడయిన మరల యచ్చటికి వచ్చిరి.

శ్రీభాగవతోపన్యాసము :— బ్రహ్మకీ కండిత లక్ష్మణుడొకాడగు రాబోవు భావవార ముదము 8 గంటలకు సాయంత్రము పేటకుందలి మద్రాసు ప్రాగ్జనీవు యూని యక్ష సాతకాలాధవనమున, శ్రీమద్భాగవతములోని ఏకాదశ స్కంధముందలి జనక మహారాజునకు జేయుడిన వేదాంత తపోవ్రతశేషమును ఉపన్యసించును.

చెన్నపురి మహాజనసభ:— వచ్చే సోమవారం అక్టోబరు 25 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సభా హాలు లో మైసూరు ప్రాధేసరు సి. రామలింగా రెడ్డిగారు “విశ్వ విద్యాలయపు దిద్దుబాటు” అను విషయమును గూర్చి ప్రసంగింపెదరు. యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు బి. ఏ. బి. యర్గాడు అధ్యక్షతను వహించును.

గవర్నమెంటు బారిగా సాతకాల, తిరువల్లి కే. డి. - వచ్చే ఆదివారం ౨౪-వ తేదీ సాయంత్రము ౧౧-3౦ గంటలకు గంగైకొండకుండవలలో తిరువల్లి కే. డి. కృష్ణమలందరు సభజేసి గవర్నమెంటు బారిగా వెళువదే, (యెనుంగు సాతకాలల తిరువల్లి కే. డి. యర్క్ మైస ఫలమును జూపు చును. దివాకరుమారు క. కృష్ణస్వామిరావు సి. వి. ఇ. గారు అధ్యక్షతను వహించును.

ఎళుంబూరు జగన్నాథ భక్త సభ:— ఈ సభ జరిగి ప్రథమ సమావేశ సందర్భమున ఎళుంబూరు, వీరస్వామి పిల్ల వీరి నెం. 4/4 వ గల ఇంటియందు మేడరొడ ఈ నెం. 28 వ తేదీ శనివారముగారు (లేపు) సాయంత్రము 5 గంటలకు, మంభోజిరాజు కృష్ణమలందరు బ్రహ్మకీ పంచావళే కాశ్రీయారుగారు “మృత్యుకీల్యాణము” ను గూర్చి హాసధా కావ్యకేసమున జేయుచును.

శ్రీమతి శంకరనాయుడుగారికి వీడుకోలు:— కొన్ని సంవత్సరములకు మునుపు శ్రీమతి శంకరనాయుడుగారు ఎళుంబూరు, పూనూరు హైకోర్టులో ఆమె ఇంటివద్ద “చెన్నపురి హైదర్ శ్రీమంతులు” అను వారి నొకటి స్థాపించి అచ్చట ప్రతి సుమారుము శ్రీలందరు సభ జేయవలెట్లుగా ఏర్పాటు జేసెను. ఈసభ ఆరంభించినది మొదలు వారికి ఆమె అధ్యక్షురాలుగా వుండి వారిని వృద్ధికి తెచ్చెను. ఇప్పుడు శ్రీమతి వాయుఅమ్మగారు చెన్నపురుకు వదలవలసి వచ్చి నందున ఈ సభవారు యిప్పుడు శ్రీమతి టి. వి. శేషగిరియ్యగారు వి. అధ్యక్షురాలుగా వియమించి ఎళుంబూరు, హైస్కోర్టు “ఆనందాను”లో ఆమె యింటి వద్ద సభను జరుపుచున్నాను. కడచిన అక్టోబరు 14 వ తారీఖు నాన వారమున వేద శ్రీమతి వాయుగారు మధ్య కూర్చుండవలెట్లుగా పూర్వగ్రాహ తీసుకొనిరి. ఆమెకు వీడు కొన్ని వింతుజేయుటకు తల ప్రయత్నముల జేయుచున్నాను. ఒట్ట పాల్గొను నుండి వచ్చిగోసే ఆమెకు వియ తేదీ ఒక గతవేదికకు పూర్వగ్రాహు వియమతిగా యిచ్చెదను.

వెట్టిపాటి. తులసరాజున పుత్రుడు ను 24-5-0 ముదము 25-8-0 వరకు ధరగలదు. గుట్టపుకాములు రూ 15-2-0 ను, రాణి కాములు రూ 15-18-0 ను చూచుచు యిచ్చుచును. బంగారములొకాడు వెట్టిపాటి హెచ్చించి. ఇట్లు రూ ౬౦ ల వెండి ధరపోయి, ౧౦౦ గ్రాములందు రూ ౬౧-3-౦ వరకు ధర పెరిగింది.

మహమ్మదీయ వ్యతిరేకు పునఃప్రయత్నములు:— ఇదివరకే ప్రయత్నింపబడుచుండిన మహమ్మదీయ వ్యతిరేకు యుధిరమునకు మరల నింకొకవ్యతిరేకు ప్రారంభించుటకు వారు చాల శ్రద్ధబాదుచున్నారు. బారిష్టర్ మీర్ నుల్లాకామోజ్ సాహెబుగారు చాల పంచేసి కొన్ని ఏర్పాటులు జేసిరి. ఈ యుధిరమునందు సామ్రాజ్యకావన సభలోని గౌ. సభాపతి సభ్యుడు మహమ్మదు సాహెబుగారును, చెన్నపురి ఉత్తర వ్యాయస్థానములోని గౌ. వ్యాయస్థాని అబ్దుల్ హసీంగారు ను సానుకూలమును, సాదరభావమును వహించియున్నాడు. సంపాదకత్వమునకు తగినవారు దొరకుటతోనే వత్తికిన సాగ్రంభించెదను.

శ్రీయుకమ్ ఎస్ శర్మగారిసరస చిత్రలక్ష్మణము:— వర్తమానావసరములను చిత్రపటములకంటె ప్రదర్శించు నట్లే శ్రీయుకమ్ ఎమ్. ఎస్. శర్మగారు (నెం. 2-ఆఫీసు వెంకటాచలముదలివీధి, తిరువల్లి కే. డి.) మొక మాసవ్యతిరేకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. పెట్టెం బరు నెల తాలూకు సందిక మాకార్యస్థానమును ఆలంకరించినది. ఇందు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులకు ఎల్లవలకు నుదాహరించుచు నొక పటమును, గౌ. అబ్దుల్ హసీంగారు యెడల గౌరవ నూదకంబును పటపాకటియు, జేసేయ మహాజన సభాధ్యక్షులకు ఏకాంతవాడుని బోలు శ్రీయుత పుష్పన్న సింహాగారి కొసంగబడిన తెరపు నుదాహరించుచు నొక పటమును, సభాపతి శ్రీయుగోపాధ్యక్షులకు ముగ్గురిలకు నొక పటమును రాజ భక్తి ధ్వజమును పుదర్శించుచు నొక పటమునుగలవు.

తెనాలితాలూకా గ్రంథభాండాగార ప్రతినిధుల సభ.

౧౧-౧౦-౧౧ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రి సమూహముని తెనాలి తాలూకా గ్రంథభాండాగార ప్రతినిధుల సభను గురించి, వ్రాసిన లేఖకు మాదిరి. కడచిన సంతకరము దిశించు మనములో ఆసంతకరమును జరిగిన శ్రీభాగవతి విలాస విద్యాలయపు వాణికోత్సవమున కావూతులై వచ్చిన తెనాలి తాలూకా గ్రంథభాండాగారులవారి నందఱును సమావేశపరచి గ్రంథభాండాగారోద్యమ నాయకులనూ, ఆంధ్రదేశ్ గ్రంథభాండాగార సంఘకార్యదర్శులనూ నొక రకు అయ్యింకి వెంకటరమణయ్యగారు తాలూకా గ్రంథభాండాగార సభాధ్యక్షులకు వెలువరించిరి. సభవారు తాలూకా గ్రంథభాండాగార సభయొక్క యావత్కారము గురించుచు తాము గుంధాగారులనుండి అట్టి సభాస్థాపనాధ్యక్షులు వచ్చిన పుత్తియు కాకుండుటచే గ్రంథాగారులనుండి పుత్తినిధులకు రప్పించి సభాస్థాపనకు చేయుటకు నన్ను నియమించిరి. వారి తీర్మానము ననుసరించి గడచిన ఫిబ్రవరి మాసాంతమున తెనాలి పురముందరమున సభ జరుగుచున్నది తెనాలి తాలూకా గల గ్రంథభాండాగారులవారును. కడవందురములవారును ఇద్దరేసి పుత్తినిధుల నంపవలసినదనియు, వత్తికల బ్రకటించుటయేగాక పుత్తికలముగా నుత్తరములను నైతము వ్రాసిరి. తెనాలి తాలూకా ముదమున వసించు నేనవ్రాసిన ముద్ది భాండాగారులను, 3-౪ భాండాగారులనుండియే ప్రతినిధులు, తెనాలివలెవెందిరి ప్రతినిధులకాక పుత్తి కరముగ లేకుండుటచే, తగ్గిరాలలో శ్రీభామభిలాషిణి సంఘ వాణికోత్సవమునందు వాకనెలము దీక్షించుటకు సభ జరుపవలసినది యిప్పుటికా సభ ముగింపబడినది. శ్రీభామభిలాషిణి సంఘమున కొకస్వర్గము మేగవలయునునుటచేత, ఏత ద్వపాతశోత్సవమునందే వాణికోత్సవమును జరుపవలెట్లుగా నానుటచేత ప్రతినిధులసభ నైతమునే యుత్తర దేశ్ జనవత్సవమునందే కొని భామభిలాషిణి సంఘమున ప్రవేశోత్సవ మివిజయదశమికి ఫలియించునయ్యెనులూను చుంటిమి. కారణాంతరములచే అది ఇట్లు సంఘటించినది. ఆలస్యమునకు వచ్చియుండలేక రెండు సభకాలములందు ప్రతి నిధులసభ వెళ్ళెడ నెప్పుడు జరపుచు తెనాలి తాలూకా గ్రంథ భాండాగారుల వాణికోత్సవములకు వెలువరింతురో అక్కడయూగా దాసభను జరుపుటకు నేను నిర్ణయముగా నున్నాడను. లేక యెవరే స్వముగా జరుప ముద్దువులై యున్నవట్టి వారికి చేతనను సాను ముందుకును సుస్థియము. ఈసభ మాసమునందే ఈ కోటి రెండు మాసము శ్రీవేంకటరమణ స్వగత యాసభను సుధించియు హెచ్చించి: గాని తాలూకా వారముల బోక్తమును కలగజేసిందే మిని శంకించు చున్నాను మొన్నటి సంఘాభిమానిగారిలేఖ యానంద మొన గినది. సంఘాభిమానిగారి హెచ్చరిక త్వరతోనే కార్యరూప ముగాంచునట్లు తెనాలి తాలూకా గ్రంథభాండాగారులవారి కెల్లవలకు ప్రార్థించు— సత్తెనెట్టి మామంతవావు.

విషయము క్రమము.

విద్యాధులు	2
గ్రామాధికారులు తాబేదార్లు, కలెక్టరు యాద్యవరము	3
గానధులు, భరతదేశీయ ప్రధానము, గుంటూరు నగరము	4
ప్రాంతిక వార్తలు, వ్యాపార వాణిజ్యము	5
ప్రభుత్వ వార్తలు:-	
హైందవ పౌర సేవోద్యోగ శాసనము	6
విద్యోగములను సంస్కారములు	
విదేశ కంటివాదము	7-8
వృత్తాంతములు	9
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రాములు	10-11-12
వృత్తాంత శిఖర, ఆంధ్ర దేశ వార్తలు	13
వార్తలు	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-16 సం॥ అక్టోబరు నెల 22-వ తేది శుక్రవారము

హైందవ పౌర సేవోద్యోగ శాసనము.

యాద్యము ప్రాచీనతమములకుగల సకల సంబంధములందును మార్పులను కలిగించుచున్నది. వ్యాపారమునందు మార్పుగలిగినది. వ్యాపారరంగము జపాను అమెరికా దేశములకు మాదుచున్నది. వ్యవహారములందు మార్పులు గలుగుచున్నవి. బ్రిటిషు ప్రజలు యుద్ధసన్నాహములందు బ్రత్యక్షముగ నెవరోక్షముగనొచ్చేరి. ముచ్చుందును చేరవలసియుండును. రణరంగమునందు స్వజాతీయ విజాతీయ భేదము మాదుచున్నది. హైందవులకు వ్యాపార పరిశ్రమలను వృద్ధిచేసికొనుటకును, రాజకీయోద్యోగములం దధికతరముగ జేర్చుకొనబడుటకును, జాతీయశీలమును ప్రకటించి నుస్థిరముగ స్థాపించుటకును నవకాశములు గలిగినవి. కాని హైందవులకింకను నిద్రాధంగము గలిగినదని నమ్ముటకు నూచులలేవు. ఆస్తియూ జర్మనులనుండి వడిపోయిన వ్యాపారము జపానియుల పాలబడుచున్నది. ప్రబల పరిశ్రమలను స్థాపించుటకు దగిన ప్రయత్నములను జేయుటలేదు. జాతీయశీలమును వృద్ధిచేయుటకై నాయకులు కని బూనుటలేదు. రాజకీయోద్యోగములం దధికతరమైన ప్రవేశము గలుగునని నమ్ముటకు నూచనలు లేవు. పౌర సేవోద్యోగముల విషయముపై ఇస్టింగ్సుప్రభువు పార్లమెంటునందు బ్రవేశపెట్టిన శాసనమువలన నాశాభంగము గలుగుచున్నది. ఉన్నతరాజకీయోద్యోగము లన్నియును నింగ్లాండునం దేటేటను జరిగెడి పోటీపరీక్షవలన నిర్ణయింపబడుచున్న పను విషయము పాఠకులకు తెలిసియున్నది. ఆపరీక్షలందు నెగ్గుటకు హైందవులకు ధనలోపము, దూరము, కులము, శీతలస్థితి మొదలగునవి ప్రతిబంధకములు. ఆ ప్రతిబంధకములను దొలగించి హైందవప్రజలకును బ్రిటిషుప్రజలతో సమానప్రతిస్పత్తిని గలిగించుటకై హైందవప్రముఖులు పాలకులకు సేవదనల సంపుట పరిపాటియైనది. ఉన్నతోద్యోగవ్యవస్థలందు తగిన మార్పులను యోచించి నిర్ణయించుటకై ఇప్పటికై నుసంవత్సరములక్రిత మొకపంచాయితీసభ ఏర్పాటుచేయబడింది. పంచాయితీసభ చేసిన తీర్మానములు, యుద్ధస్థితివలన ప్రకటితములు

గాలేదు. గోపాలకృష్ణగోకలే పంచాయితీసభ యందు హైందవపక్షమును గట్టిగ బలపరచెను. ఆధీనులను యకాలముగణమువలన పంచాయితీ తీర్పునందు హైందవవాదమునకు బలము తగ్గినది. ప్రస్తుతము ప్రజాతీయముగాని పంచాయితీతీర్పును గురించి విచర్చించుట ప్రయోజనకరము గాదు. గంపెజాశీతోనింకిన హైందవుల హృదయము లందు ఇస్టింగ్సుప్రభువు ప్రవేశపెట్టిన మూతన చట్టము నిరాశను గలిగించుచున్నది.

శాసనమునకు హిందూ దేశ పరిపాలనము ఖోను హైంద వాకాంక్షలతోను సన్నిహిత సంబంధము గలదు. శాసనాంశములను హిందూ దేశమునందు బ్రకటించి ప్రజాభిప్రాయములను గనుగొని శాసనమును జేయుట యుచితము. శాసనాంశముల సేదేశమునందు దెలుపకనె నింగ్లాండునందు శాసనమును జేయుట ప్రత్యక్షమైన రాజనీతిగ నుండజాలదు. మహాసంగ్రామము వలన సీశాసనావస్థ మేర్పడిన దనుట స్పష్టము. పరిశ్రామము రణరంగమునందు సామ్రాజ్య సంరక్షణార్థమై ప్రాణములను సమర్పించు చున్నారనుట సత్యము. పరిశ్రామము లేనపుడు పోటీపరీక్ష లంతగ బ్రయోజనములు గావనుటయును నిజము. కాని కాలవశము ననవకాశము లున్న పుడైనను బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞులు హైందవులకున్న తోద్యోగములం దధికతరమైన భాగభేదమును గల్పింపకుండుట తోచనియము. రాజులు తంత్రీసం దేశమువలన సీక్రిడివిషయములు ఇస్టింగ్సు ప్రభువును శాసనమునందు గలవని తెలియుచున్నది.

1. శాసనవిభాగము యుద్ధాంతమువరకును పంచతరము రెండు సంవత్సరములవరకును చెల్లగలవు. 2. ఉన్నతోద్యోగములలో నొకవంతు పరీక్షలవలనకు మాదునంతును నియామకమువలన నిర్ణయింపబడును. 3. యూరపియనులకు హైందవులకు నుద్యోగముల సంఖ్యయందుగల ప్రమాణము పూర్వస్థితికి భంగకరము గావండనుండును. 4. యూరపియనులకు హైందవులకు సమాన ప్రతిస్పత్తి గల్పింపబడును. 5. పరీక్షలందు హైందవులసంఖ్య పూర్వప్రమాణమునకు తగ్గినప్రమాణ పూర్తికై నియమపద్ధతి సముత మవలంబించ బడును. 6. వియమితులకు యూరపియను యుద్యోగాధులకు వలయు విద్యాప్రమాణము గుణములు నిర్ణయింపబడును. 7. కావలసిన గుణములలో సామ్రాజ్యవైశ్యతతో పనిజేయుట ముఖ్యమైనదిగ నుండును.

పైన వివరించిన నిర్ణయములను విచర్చించి నపుడు వర్తమాన శాసనము పూర్వస్థితికి భంగమును గలిగించదని స్థిరపడుచున్నది. పూర్వస్థితి సంతృప్తికరముగాదనియే పంచాయితీసభ స్థాపితమైనది. పౌర సేవోద్యోగస్థలలో 100-కి 10 నొప్పునవైనను హైందవులు లేరు. ఆ పరిమాణమును మార్పుటకు దగిన సదుపాయముల నన్నేమిం బుకై పంచాయితీసభ ఏర్పరుపబడినది. పరీక్షలవలనగాని నియామకములవలనగాని పూర్వ పరిమాణము భవవడిన హైందవులకు గలిగెడి లాభ మేమియును లేదు. పరీక్షలవలన బూర్వము కంటె నెక్కువగ హైందవులు చేరుచురనుటకు విలులేదు. నియామకము వలనను హైందవుల కధికతర ప్రవేశము గలుగుట దుస్సము. హైందవ యోధుల కవసరమైన విద్యా పరిమాణముండనేరదు. యూరపియను యోధుల హక్కులను గాపాడుటకై బ్రిటిషుప్రముఖులు వారితక్కి సామర్థ్యములను వినియోగించుట సహజము. నియామక

ముతో స్వజాతీయభి మానము నిరంకుశాధికారాభిమానము సహజముగ గలుగుచుండును. పోటీపరీక్షలవలన నిట్టి పక్షపాతమున కవకాశము లేకున్నది. నియామకమువలన నిట్టి సందిగ్ధస్థితి యేర్పడవచ్చును. పరిశ్రామములందును నియామకులయందును మూడవపాలైనను హైందవులుండునటు లేర్పాటుచేయు బడిన సంతృప్తికరముగ నుండియుండును కాని యూరపియనులకును హైందవులకును సమాన ప్రతిస్పత్తి గల్పింపబడునని ఇస్టింగ్సు ప్రభువు చేసిన వాగ్దానమునకు హైందవులు కృతజ్ఞులు. ఆ వాగ్దానానుసారముగ హైందవులకు సంతృప్తిగలుగు రీతిని శాసన మూచరణమునకువచ్చి దేశహితార్థమై తోడ్పడునని విశ్వసించుచున్నాము.

జిల్లాబోర్డు రైల్వేలు.

మన గవర్నరుగారు కడచిన శుక్రవారము నాడు కోయంబుత్తూరు జిల్లాకుపోయి పోదునూరు, పొల్లాచి రైలుమార్గము నుపక్రమింప నుత్సవము ను జరిపిరి. ఈరైలుమార్గము కోయంబుత్తూరు జిల్లాబోర్డువారు వైచిది. దీని నిడివి 25 మైళ్లు. ఇది ముగ్గు పొల్లాచియనునది యిదివరలో వివాదములతోనికివచ్చిన దిండిగల్లు పాలఘాటు రైలు మార్గముమీద నొక స్టేషనుగా నుండును. ఈదిండిగల్లు పాలఘాటు రైల్వేను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు వేతుకను నభిప్రాయముతో కోయంబుత్తూరు జిల్లాబోర్డువారు పోదునూరు పొల్లాచి మార్గము నుపక్రమించిరి. ఈబోర్డుగా దిండిగల్లు పాలఘాటు మార్గమున కనేకానంతరములు నూరినవి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దీనినితలపెట్టిన వారు గారు. స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి దీనివిషయమున బహుభాగత్ర కలిగినది. 325 లక్షలరూపాయలు కావలసివచ్చును. కావునను త్వరగా రైలు రైల్వే యేర్పడవలయును కావునను జిల్లాబోర్డులువలంతులుకావని వారు నిశ్చయించి బిల్లుకంపెని వారికి ఇయ్యనేర్పరచిరి. జిల్లాబోర్డుల కీవిషయము తెలిసి పోకోడనే పెద్దరొదప్రారంభ మయ్యెను. కోయంబుత్తూరు, నుధుర, మలయాళములు రైల్వేను తామే నిర్వహించు కొందుమని యుపక్రమించెను. జిల్లాబోర్డులు రైల్వేలకుగాను అప్పులు చేయవచ్చునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విధించి యుండియు గూడ మన ప్రభుత్వమువారు జిల్లాబోర్డుల యుపక్రమము నెలాకో ప్రోత్సహింప బిల్లుకంపెనివారే చేయగలరని తెలియజేసిరి. ఈవిషయమిప్పుడు ఇండియా రైల్వే బోర్డువారి యాలోచనలో నున్నది. ఫలమేమి యగునో చెప్పరాదు. కాని ఈబోర్డుగా కోయంబుత్తూరువారు వేసికొనిన పోదునూరు పొల్లాచి శాఖకును ముందు బిల్లు వారువేయబోవు దిండిగల్లు పాలఘాటు రైలుకును నుండవలసిన పరస్పర సంబంధము కుదురనిచో రెంటికిని నష్టము తప్పదనుట స్పష్టము. బిల్లుకంపెని పెద్దరైలు కలదగుచుగాన జిల్లాబోర్డే యెక్కువ నష్టపడవలసి వచ్చినను రావచ్చును. కావున పరస్పరసంబంధము నిర్ణయించుటకు దగినసలహా యాలోచన తొనికి వచ్చినది. కోయంబుత్తూరు జిల్లాబోర్డువారు దిండిగల్లు పాలఘాటు మార్గమును వేయనేర్పడు సంఘముతో కలిసి లక్షలవరకు భాగములను తీసికొని భాగస్వామి కావలెనట! ఆ భాగములకుగాను ఇప్పుడు విరు పోదునూరు-పొల్లాచి రైలునకుచేసి నవ్యమును లెక్కవేయబడుట! బిల్లుకంపెనియు కోయంబుత్తూరు జిల్లాబోర్డును భాగస్వాములుగా నుండురట! ఇది మంచి భేదముగానే యున్నది. లోకలుబోర్డుల రైల్వేతోయని దేశ మంశయు

విరోధా మహా సంగ్రామము

హిందూ దేశము వారు చేసిన యుద్ధ సహాయము.

సంస్థానాధీశులును ప్రజలును నిశ్చలభావముతో నుండుట.

హోహనజలరతుల ప్రధానాధీశులను పట్టుకొనుట - మిక్కిలి సాహసమైన కార్యము.

కేరళ కన్యవృత్తు లోకములతో మహాకార మొనర్చుట

కలకత్తాలో ఒకపోలీసు ఇకపై క్షయము చేయుట - మరొకరికి పోలీసులగు గాయము కలిగించుట.

ఇంగ్లండు

కావేల్ దొరసాని మరణము.

లండను, ఆక్టోబరు 20.—ఎడిల్ కావేల్ దొరసాని గారి మరణము విషయమున ప్రభువులసభయందు బ్రెక్షింగుగా లాన్సుడౌను ప్రభువు గారిట్లు చెప్పిరి. ఆమె నడిపిన విధము లిట్టివి. ప్రజలకు మిక్కిలి యసహ్యతను గలిగించెను. ఇంతటి యసహ్యతను మరొకరియొక్కవలనను గలిగించి నేను దలంచును. ఆమెదండనీయురాలు నేకోప్పికొనెదను. కాని అంతటి దేశవర్తరాణము ధైర్యవంతురాజునగు శ్రీకి నాగరత్నగల యే దేశపువారసుని వారైనను కనికరము జూపకపోయెను. ఆమె శిక్షకు లెగ్గించుటకు, నరికావుటకు స్వయమశేఖరులయొక్క ఆమెకాచాన మంత్రియు చివరకు బ్రయత్నించిరి. కాని నిష్ఫలమయ్యెను.

అస్మిత్తుగారికి నెమ్మదిగనుండుట.

లండను, ఆక్టోబరు 20.—అస్మిత్తుగారికి క్రమముగ స్వస్థతలుగుచున్నదనియు వారు మంగళవారమునాడు సభకు విచ్చేయవచ్చుననియు కామర్సుసభలో లాన్సుడౌ జార్జి గారు నడిపిరి.

యుద్ధమున కిండియావారు గామించిన సాహాయ్యము.

లండను, ఆక్టోబరు 20.—ఇండియానుండి సేనయొనర్ప నిర్ణయముగా నుండినది ప్రాసంగ్యముగ నున్నది. ఇట్లు చేసేటప్పుడు, సంస్థానాధీశులును ప్రజలును చేతులునీస సహాయమును ఛాంబర్లకు గారు చేయుట సులభమగు సభా రితియై నామము జూపిరి. వారిట్లు నడిపిరి. సంస్థానాధీశులు మిక్కిలి క్షాణునీయముగ వోడ్పడిరి. ఆఫ్ ఫిన్ల్యాండ్ ప్రభు గారికి మనమును ప్రేమగలదని నామద్వారా కరమయ్యెను. ఇండియాలోని సంస్థానాధీశులును ప్రజలును సామ్రాజ్య మూలధర్మముల గాపాడుటకు గాఢతరముగ నేకీ భావ బద్ధులై యున్నారని వోడ్పాటులన దెలియగలదు.

గర్జాన్ బార్లెయిగారికి బయలు దెచ్చుచు ఛాంబర్లకు గారిట్లనిరి. ఇండియాలోని సంస్థానాధీశులును, ప్రజలును, పాత్రులును సమంజసులవారును యుద్ధవిషయమున చే నెవరని దెలియవారి గూర్చియు యెట్టిసాహాయ్యమును చేసి నదియు, నీగిషయములగూర్చి ఇండియా దొరతనమువారు దె ల్పిరి. ఈవిషయమున వచ్చిన కాకితములు ఛాంబర్లగారిమున నుపబడినవి. ధనములకనుగను భటులములకనుగను వారు చేసిన సాహాయ్యమును బొగడుచు ఛాంబర్లకుగారిట్లనిరి. సాయ ముచేసెదమని వారివందనలగూర్చి చెప్పిట సుభద్రము. ఇందు మూలమున ఇండియాలోని వివిధభాతులవారును మతముల గారును పాత్రులునును కలిగి-ధర్మముల సేరచేసి నిశ్చయములై యున్నారని దెలియుచున్నదని వారు సరి వాడుట నుండిన వారు నుండిరి. ప్రజలమును తమ ప్రభు భక్తిని తెల్పడించుటయందు దౌరభ్యుత్తమున వే ను వీయలేదు. డిలైలామా (తిబేతు వృత్తి) గాత్ర చేయించి భటుల నిర్మయనిజెప్పిరి. జరలబోధా గారి విజయనాచకముగ లాసాలోని తర్కతముల నన్నిటి నిర్వహణము నలకరించి విజయ ప్రాప్తికై ప్రత్యేకముగ దైవ ప్రార్థనల నుపసాదింపిరి. ఇదియే వారికి మిత్రమండలివారి యెడల గల సాహాయ్యుని దెల్పుచున్నది సాహాయ్యము చేయుచున్న వారియందలి దౌ ద్ధాదులును దొరతనము వారంగీకరించుట చుట్టభము. ఆయ నకు వారి విజయ తగ్గదు. ఇందు మూలముగ ఇండియా ప్రజ లును సంస్థానాధీశులును ఇరుగు పొరుగు దేశములవారును జాలితో నిశ్చలతలేక స్వస్థతలు సామ్రాజ్య రక్షణార్థము బద్ధ కంఠములై యున్నారని సభవారికి దెలియగలదు.

సర్ జాన్ రాండిస్సు గారిట్లు చెప్పిరి. సాహాయ్యము చేయుదమని సంస్థానాధీశులకును ప్రజలకును వారియందలి సభనామ తమకు గల గౌరవమును పాత్రులును విధమున దెల్పుటకు సమయమును ఛాంబర్లకు గారు గూర్చిరాకా? ఛాంబర్లకుగారిట్లు చెప్పిరి. ఈ విషయమున ముఖ్య మంత్రీగారిలో చాలాదింపదలెను. ఇంతకు అందులకు సమయముకాదని నామద్వారాచేయును. ఈసహాయము విషయ మున సభవారు తమ గౌరవమును పాత్రులు యందు సామ్రాజ్య మునం దిర భాగములవార చేసిన వోడ్పాటును ఆలోచింప వలెను.

మారుమందు సామూసు ముగియవలెను.

లండను ఆక్టోబరు 20.—మారుమందు సామూసు ముగియవలెనని యెక గుహావారు కర్నూలు యథా. యథా. మింజిన్ గారిని నియమించిరి. వీరికి ప్రస్తుతమున బ్రెగ్జాయు జరలబ పదవి నిచ్చిరి.

బ్రాఫర్లకు విషయ దినోత్సవము.

లండను ఆక్టోబరు 21.—ఈయంతన మధిక వైభవ ముతో జరపబడును. శ్రీహర్షిరాజు గారు బ్రిటిషు రెక్యుకాను సంఘమునకు 5000 పౌండు విరాళమిచ్చిరి. శ్రీమేరీరాజు గారు ను శ్రీమువరాజు గారును వేరీ 500 పౌండు ఇచ్చిరి. జర్మనులు సర్వప్రపంచాధికారమును గొనుచున్నారని. ఇట్టి సర్వప్రపంచా ధికారమును ఎలిజబెత్ రాణి గారు కాలమునండి యు నేటికర కుడు ఆంగ్లానాకాదశమే కావాలి. అంబార్లగారుగల ఆంగ్లానాకాదశ మంత్రులతో ప్రచారముకలిగి సమస్తోపభాగ మున సూచించుచున్నది. శక్తిక లోపములన్నిటిని నాకా దశమునూడ నీయుచున్నారని. అని చర్చనామ గారున నాకా దశమువారికి ప్రాసరిరి.

ఇండియాను స్వీయమిచ్చి

లండను, ఆక్టోబరు 20.—సాహాయ్యము ప్రభువుల సభలో "బోటీ" బిర్రులను మూలములు ముక్తముగాదాము తగినదని నిరూపించుటలో వీరి ప్రస్థానము కమిషనువారు దేశమంత్రీగారికి ముగ్ధులగునా కాతరమును నియమించి చేర్చి సంఘముగా స్వీకరింపబడుననియు అంతకన్న సభిక సంఖ్య కూడదనియును నిదిల సర్వీసు కమిషనువారు వీరి సోకసభ్యు డుగా నుండవలయుననియు ఆ సభవారికి ఉత్తమదేశ సేనాధు రీలు దు నియమించ బడవలయుననియు విశ్వ విద్యాలయప్రతిఘటన ప్రధానోపాధ్యాయ సమస్తరీతి యునునూడ సభ్యులుగానుండ వలెననియును ఈ బిల్లునాదకు దేశములలో కట్టి యున్నారనియు నియమించుటలో నిరసముల వారలంభించు విధానమునే ఇవట నూడ వలంబింపరలెననియును నియమింపబడినవా మోగ్యులకర్తవ్యలన ప్రజలను సదభిప్రాయమును కలిగించజూచుటకు లోనినామో ట్టి ధానమును ప్రజలకు దభి ప్రాయమును బడకు జూచుట యుత్తమున నియును ఇట్లు చేయుటల ననిదివరకు పరిక్షలో చేసినవారిని నియమించుటలన లభించు నువ్యోగులకన్న సుత్తముల లభించుట కనకాశము కలదనియు ను మెక్లానలు ప్రభువు గారు నడిపిరి.

సోటీబిర్రులకన్న తగిన విద్యార్థులలో సుత్తములను ఎన్ని నియమించుటలన లాభకారిగా నుండగలదు. ఈ సంఘ ములో ఇండియానీనిల సర్వీసు సిద్ధికును సేగినవారొకరు గూడ సభ్యులుగా నుండవలెనని నిర్ణయము ప్రభువుగారిని ఇదివరకున్న విధానము మార్చబడవలసి వచ్చుట చాల ముఖ్యమగు విషయములని నిశ్చయముగాని ఈసోటీబిర్రులచుట్టు చున్నవారిలో చాలమంది రణరంగమున నుండుటచే నిదివరకే కా ఖియానివారికి గల సామర్థ్యతన లోలురాబుండ చేయుట కి

మురపెట్టుచుండ ప్రభుత్వము వారును మాకు లో కలుబోర్డు రైల్వేలపై నెంతో యభిమానముని యొక ప్రక్కనుంచి చెప్పుచుండ నీరీతిగా నిదివరకు లోకలుబోర్డు స్వాధీనమున నుండు మార్గమేయిత రుల చేతులలోనికి బోవనుండుట చిలములలో చిత్రమయి తోచుచున్నది. ఇప్పటికైనను ప్రభు త్వమువారు జిల్లాబోర్డులే మార్గమునలయు వేసి కొనుట కేల యొప్పుకొనరాదే మాకు గోచరము కాకున్నది. మరియొక విశేషముకూడ గమనింప తగియున్నది. రైల్వే నిర్మాణముచేయు కంపెనీకి ప్రభుత్వమువారు కోరినప్పుడు రైల్వేను వారికి నమ్మి వేయవలసి యుండును. అట్టిహక్కును లోక లుబోర్డులు కోరుటకు నవకాశములేదు. కావున రైల్వే ఎల్లప్పుడును నేవ్యాపార సంఘముయొ యైపోవును. ఇపరిణామము రైల్వేలు స్థానిక సం స్థల యధికారమున నుండవలెను. మూలసూత్రము నకు విచ్చేదకము కాకమానదు. అందుచేత ప్రభు త్వమువారు విధిచేక సంఘములకు నిర్ణయవలెనని యభిప్రాయ వడినను లోకలుబోర్డులు తగినంత సెన్సుచేర్చి సంఘములుపట్టిన పట్టుబడిని ఇచ్చి వేయునడల రైల్వేలు లోకలుబోర్డుల స్వాధీనము కావలసిదని శాసించుట యత్యవసరము. వెంటనే రైల్వేలన్నిటిని లోకలుబోర్డులనే నిర్మించుకొని నిచ్చినను నిర్మించుకొన నియోగిపో నను అట్టి శాసనమొకను చేయక కంపెనీలకు స్వాతంత్ర్యము లిచ్చి వేయరాదని ప్రభుత్వము వారికి నట్టిగానెక్కి చెప్పవలసి యున్నదని నమ్ముచున్నాము. లేకున్న లోకలుబోర్డు రైల్వే నిర్మాణవిషయమును నన్ని ప్రాంతాల లాభముల వలన అర్థములోని మూట యయి పోకమానదు.

ఆయుర్వేదవిజయము.

బొంబయరాజధానిలోని పునహానగరము ఆయుర్వేదా విధికాలా సంధర్మమున జరిగినవిషయము లొక కొన్ని ఇటీ వల ప్రకటించితిమి. కలెక్టరుగారు నగరసౌక సంఘము వారి యాజమాన్యము క్రింద నాయామూర్వేదావిధికాల యుండవలయునని బొంబయ ప్రభుత్వమువారు అర్జము మును రద్దుకరమటమ ముచుకును లెరుంగుదును. నిన్న మాకు నందిన యొకతంత్రీకార్త మునూరి. బొంబయ ప్రభుత్వము వారు మెడికల్ రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టులోని సవరణలకు సమక మింపిట్లు తెలియ వచ్చుచున్నది. ఇదివరకు సమహాని యొక నూతన మూలముగా రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టులను విని యోగించుకొని ఏ ప్రతిష్టాపరము ప్రభుత్వము వారు లో కలు బోర్డులు వారి సామమియ్యతకును ఇష్టకు బొంబయ ప్రభుత్వము వారికి స్వస్వసరిణ నొంది తామిష్టపడిన యెడల రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టులను నుపయోగించు ప్రతిష్టాపర లకునూడ సామమిచ్చుటకు శక్తిని సంపాదించుటవచ్చును. ఈశక్తి నిజముగా నరసుమని చేరే చెప్ప నవసరములేదు. నేడు నమస్వమాపట్టికను మాపట్టికనును మురరాజధాని లోను స్థానిక ప్రభుత్వమునకు లోకలు బోర్డులకు నీతక్కిని సంపాదించి యొందుట కర్తవ్యము. ప్రభుత్వమువారి విష యము నిష్పదే యాలోచించుకా? ఏదో యొక ప్రతిష్టాపరమ విషయమన్న యాసన్ను మనకు వేరుముందుగా? మావనలసి యున్నాము.

న్యాయశాసనమాండల త్రురువా?

కూనూరు కన్యాసవారణపు కేసులో అసిస్టెంటు నూర రింటు లోటునువారుగా సాక్షుమిచ్చుచు నీ క్రిందిటిని చెప్పిరి. "రాత్రివేళల సామాన్యముగా సోదాచేతురాదని పోలీసు కాఖిలో నోక ముత్తయివున్నది... కానములకువ్యతి రేకముగా నుత్తయివున్న సేను తిరువరలసిదే చట్టమునకు వ్యతిరేకముగా నావైఆధికారము ఉత్తయిచ్చినను చట్టమును గురించి నా యభిప్రాయమును తప్పని సర్దుయందుకోని నై వారి యుత్తయివును శింసాహించును." అసిస్టెంటు నూర రింటులతో యధికారి ఈ విధముగా నుడువుట సామాన్యమన వుటకు విభిరత సేనాధర్మముగా దోషమిచ్చును. కలికత్తాదా పద్ధతుల కలనాటువడిన వారిలోక వేరే నిదియచిరమగు సేమో యుంగగము.

మాన్యు తప్పని సరియైనది. కాన నట్లువారిని నిరూపించుటకు దొరతనమువారు తగినవారిని చేర్చి యొక సంఘము నేర్పరుప నిశ్చయించిరి. కాన నానియమున మొదలగు ప్రభువు గారికిని దొరతనము వారికిని అభిప్రాయ భేదమేమియును లేనేలేదు. నూరింప బడిన విధాన మంతయు వంగీకరింప బడచాలదు. కాని సంఘమును నియమించుట లోలోలుచాలుల కరకాళిముండలాలను గాన నట్టిసంఘమును నియమించుటకున్న వట్టెముగా నుపగూడుటకున్న నిబంధనల ననుసరించుటయే సులభమైనది నిరూపించుట విశాగ దారభావముతో చేయుటకు యవసరము ఇదివర కనేకలక్షల మూలాశ్లేషము నిరూపించబడినది కాని ప్రస్తుతసంస్కరణలను సరించి కొంతయునొకటి మార్పుచేయుటయైనది. యిందు సంబంధమున రజరంగమునకు వారిలో కొందరి ప్రతికేస కనెట్టులగుట యిది విషయ సస్యము క కనెట్టులు కాక పోవుటయు తటస్థమయ్యెను. అట్టివారు ఎవరయిరి లభ్యులగు లోని రద్దీయముగా చెప్ప వీలలేదు. నిరూపణ సంఘము వారల కరకాళిమే లేకపోయెను. విశ్వవిద్యాలయ ప్రాచీనిధ్య మేర్పరచుట చాల కష్టము. ఆవసరము కలిగినపుడు నిదానముతో వాలోచించవలసి యున్నది. విద్యా విషయమున కొంత యున్న నేర్పరి అట్టి యుత్తరలేవా రీనిరూపణమునకు రా బులేదా స్పష్టమగుటకు. అందులకీ సంఘము వారయ్యలు ఏవోయొక విశ్వ విద్యాలయ పరిక్షకులయలకు మిలిగా నేర్పరుచుకొనవచ్చును. ఈ విషయముల నిబంధనలలో చేర్చవలెను. సంఘమువారి కధికార మధికము గా నియు బడినది మొదలగు ప్రభువు గారు తలచినచో ఇట్టిసంరక్షణ చేయవలెనయ్యెను. తగినవిద్యావిషయమున నన్నతలవారు తప్ప తక్కినవారెవరను ఇండియామంత్రి గారును ఇండియా సంఘమువారును నినియమింప కుమిషనులతో నాలోచించి నిబంధనల ప్రకార ముట్టిని నిశ్చయించిగాని నియమించ బడచూడదు" అనుసరణ చేసినచో ఇండియా మంత్రిగారి కవసరము తోచిన సందర్భములలోనే కుమిషనులతో నాలోచించెదమ ప్రతియుక్తిగవిషయమునకు వారి నిరూపణ మవసరమయ్యెను. సంఘ మేర్పరచబడిన పిమ్మట మొదలగు ప్రభువు గారు చూసిన తక్కినవిషయములన్నియు చర్చించబడును. మన విభువు చేయునట్టి సకరసతాత్మకమైన చాల ముఖ్యమైనది కాని హిందూదేశముదలి ప్రజలలో పెక్కుమందిని ననమానముతో చూచెదమగాని వీర్లదర్శులగు వారి ట్లుచేయుట యత్యవసరమగు గడువకపోదు సంఘమునందొచ్చి విషయములను వారు గాతెలిసి చెప్పవలసినది నియమించవలసి నవదు విషయములలోనివిషయము భారతీయులను నిరూపించుటకు హిందూదేశమున కొక సంఘ మేర్పరచవలెనను నూచనము గూర్చి ఇంగ్లాండులో పోటీపరీక్షలో నెగ్గలేక పోయినవారిలో నిరూపణపరీక్షలో నెగ్గినట్టియు అన్నాతలను గలిగిట్టియు విద్యార్థులకు చేర్చునటును సర్వోత్తమున దొరతనమువారు నిశ్చయించి వెనుకటి సందర్భములలో నియమించబడినవారి వామానికి సంకర్షణము నియమించబడువారి సంఖ్య తగినచో నాలోచింప వచ్చుచేయుట కిటుల చేయుటకుని ఇట్టిగ్రును ప్రభువు గారుచేసిరి. పూర్తిగా నెట్లడి కాక రెవరు ముఖ్యవిషయమును ఇట్టిగ్రును ప్రభువు గారు గ్రహించి నట్లుచుపడదని మొదలగు ప్రభువు గారిని.

మొదలగు ప్రభువు గారి చూచిన ప్రకారమే జరపబడునని ఇట్టిగ్రును ప్రభువు గారు స్పష్టమగుచు. ఆ నిబిల్లకు ప్రభువు గారిని మొదలగు వారి సహజ అంగీకారము బడలేదు. ఇట్టిగ్రును గాని ప్రాతీకపరిబంధన సంగీకరింప బడిన దాని లో చర్చ ముగిసినది.

ఇండియను సేవల కేప్టానులు.

లండను అక్టోబరు 20:— ఇంగ్లీషు సేవలలో జరగుచుం దిన ప్రకారము 15 సందర్భములందుండి ఇండియను సేవలలో కేప్టానులుగా పనిచేసినవారికి మేజరుపదవి కొనగెదరామని కేప్టెన్ గారు పార్లమెంటు ప్రజలసభలో ప్రస్తావించిరి. వైని కళాగ్రునుల కకర్మమైన మొదల మాత్రమే అట్టి ప్రయోజనము అంగ్ల సేవలలో జరుపబడుట కాభ్యుత్తము. ప్రస్తుతముటి ఆదర్శ కము ఇండియను సేవలలో కలుగలేదు. అది ఇండియామంత్రి చాంబర్లెను గారు ప్రత్యుత్తరమొసగిరి.

గ్రీసు

గ్రీసుదొరతనము.

లండను అక్టోబరు 20:— గ్రీసు ప్రధాన సేనాపతిపాలక సంఘమువారు సహజీకావ నచ్చిరి. రాజు గారుగూడ త్వరలో నచ్చెదరని తెలియజున్నది.

ఫ్రాన్సు

ఫిరంగి యుద్ధములు.

లండను అక్టోబరు 20:— ఫ్రాన్సు — ఫిరంగి యుద్ధములు మాత్రము దొలపబడినవి. ఫ్రాంచివారి ఫిరంగులు శత్రుఫిరంగులకంటె శ్రేష్ఠముగ బనిచేసినవి.

బ్రిటిషు సేనాముఖమున యుద్ధము.

లండను అక్టోబరు 20:— ఫీల్డుమార్షల్ డబ్ల్యు. ఫ్రాంచి గారు చెప్పిరి. రాల్గోరికి మాల్టాకువరకు మధ్య నున్న మన సేనాముఖము హిందూ దేశము మధ్యవా మన శత్రువుల పడిరి. మన కందకములమై వారు శత్రువుల ఫిరంగుల ప్రయోగించిన హిందూ ప్రదేశము హిందూ కల్పి వారి కాల్పలగము మన ప్రైవేటుమార్టి. కాని మనము ఫిరంగులను తుపాకులకు ప్రయోగించి వారి నాపి చేసితిమి. తరువాత వారి హిందూలతో కొల నూరలవరకు ఫాన్సీ పరీక్షమునకు వారు బాటులతో వై బడగను కింది. కాని మనము వారిని వెనుక నొట్టితిమి శత్రువులగుటకును సులభమగుటకై.

శత్రువుల ముందుకొట్టుములు దహయగుట.

లండను అక్టోబరు 21:— ఫ్రాన్సు ఆరాము కుత్తరము నందును లూస్. వారిల మధ్య దేశమునకు దిరికి బోవు బాటు సమీపమునకు తీవరుల ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెను. ఫ్రాంచి ఫిరంగులన్నియు శత్రువులకు బలియైపోయి శత్రువులమును కొట్టుములను ధ్వంసము చేసిరి. ఎయిది కుత్తరమున రియ్యుకు తూర్పు భాగమున జర్మనీ వారి తీర్పులగ ఫిరంగుల వారి జేయుచున్నారు. అది ప్రకటించబడెను.

జర్మనీయుల భంగపాటు.

అలహాబాదు అక్టోబరు 21:— సమోసి నదతీర కిదివర వార్తలు వచ్చెను.

లండను అక్టోబరు 20:— బ్రిటిషువారి ముఖ్యకార్య ఫానమునను యొకరితేభు అక్టోబరు 8 తేది జర్మనీయులకు గలిగిన భంగపాటు నిట్లు వర్ణింపుచున్నాడు. శత్రువులకు గలిగిన నష్టములలో నెక్కువభాగము 75 మి. మి. వలన గలిగెను బ్రిటిషువారును చాలమందిని నాశముచేసిరి. నె 70 కు పర్వతమున కుత్తరముననున్న సీమకున్న పు గోతరదడకు పట్టాలవాడుకును చెప్పినదానివలన పోరాటస్వభావము తెలియును. వైకుటకు పూర్వ మైదుగుంటలపేర్లు ఫిరంగులవారు చేసిరి. అటువై జర్మనీవారు భటలభుజము లొరయుచుండ నాలుగురెండముగ గట్టువైచుచి నెడలికచ్చిరి. పిరు మన తుపాకులకు చక్కగ లోనైరి. పట్టాలమువారు తుపాకుల వారుచేసిరి. వైకుటలు నిలచెను. జర్మనీవారు సేతులగొని ప్రానును సేతు రెండవముల జేతుమండ మనఫిరంగులు వారి వైకి దిగుతులే కాక క్రమముగ శత్రుఫిరంగుల నణచితిమి కొరకమున జాపెను.

ఫ్రాంచివారి కర్మాగారము ధ్వంసమగుట.

లండను అక్టోబరు 20:— పారిసు. పారిసుయొక్క ఆగ్నేయభాగమున మాట్స్ లియూవలో ఉన్న యొకకర్మాగారము ధ్వంసమయ్యెను. అనేకమంది నష్టమైరి. వైకిడెంటు పాయింట్ గారును దేశము మంత్రిమైన యం. మార్టి గారు నచ్చటికి బోయిరి.

పారిసు:— కర్మాగారము ధ్వంసమైనపుడు నలుమది నుండి వాతులైరిని దోసెను. ఆ వోటుల కైదువందల గజములదూరమువరకు అంగములు గవలడెను. సమీపమునకున్న కార్మికుల గృహములు కొన్ని కిరిలములయ్యెను. వీరి క్రింద బడి ననేకులు వాతులై రని యుచున్నాడు.

యాట్స్ లియూవలో ప్రేలుట.

లండను అక్టోబరు 21:— పారిసు. కాలలలో 100 మంది స్త్రీలును పురుషులును పని చేయుచుండిరి. అచట ప్రేలిసది. 35 మంది చనిపోయిరి. 54 గురికి ప్రభులగు గాయములు తగిలినవి. వారిలో కొందరు చనిపోయిరి. ఈ ప్రేలుట కేల మాక స్మికమని తెలియజున్నది.

ఇటలీ

ఇటాలియావారు శత్రువులపై దడుట.

లండను అక్టోబరు 21 — రోము. ట్రెవోల్ల టెంటినో ప్రదేశమున ఇటాలియావారు తీవ్రముగ శత్రువులను వైకిం చున్నారు. అట్టియావారు కొండలను దొరిది కందకముల సేర్పరచిగొనిన రెండు కుముల కెనుచున్నాడు. పూర్వా పర్వతమున ఇటాలియావారు వశివరచుకొనినది బ్రకటింపబడెను. క్రివానో కుత్తరముననున్న పర్వతమును కార్వోలు, ఫెల్టా రెగో జిల్లాలోని స్థావములను ఇటాలియావారు బట్టుకొనినది బ్రకటింపబడెను.

బెల్జియము

బెల్జియములో సైనికములు.

లండను అక్టోబరు 20:— రాటరడము నుండి ఇటుల తలెవాస్త నచ్చినది. బెల్జియము లో మహాదారులుగా నున్నది. కేరళకన్యకు వధించి టింక నెండ రిసోవధించెదరని తెలియజున్నది. 9 వ తేది జరిగిన వైనిక విచారణలో కేరళకన్యతో పాలు మన నలుగురినిగూడ వధించుట కుత్తరమీయబడినది. పిరిలో నొకరు బెల్జియముదేశపు జయించాడీ గారు మయొక నూమె వారికల యుపాధ్యాయుని. ఇంకోక స్త్రీ బుగ్గి నెన్నగాన సామికిపరిశోధకురాలు మయొకరు కిర్మిశాస్త్ర నిపుణులు పీరుగాక 22 రికి 2 మొదలు 10 గే సంవత్సరములవరకును కారాగృహ వాసనిచ్చి నిధింపబడినది. మేరీడీకోయి రాజకుమారికి 10 సంవత్సరములు కారాగృహ వాసనిచ్చి నిధింపబడినది.

పోవుగారి మధ్యప్రకట.

పోవుగారు అంగ్లబెల్జియము దేశముల రాయబారులు ప్రార్థింపగా వారు జయించారీటి యుపాధ్యాయునిని మన పీఠులని నిధింపకుంట్లు కెనుజర గారిని కోయి. వీరందరును బెల్జియము ప్రాపు దేశములకు చేరినవారు. మరల విచారణ చేయువరకును వీరిని నిధింపవలసి కెనుజరగా రాజా పిండిరిని కోలొయి అప్పలినపు గారు పోవుగారికి వ్రాసిరి.

రుష్యా

మిటా డ్విన్సు. ప్రాంతముల నిరంతర పోరాటము.

లండను అక్టోబరు 21:— పెట్రోగ్రాదు మిటా డ్విన్సు ప్రాంతముల పోరాటము జరగుచున్నది. స్వీడను వెలుపలి గట్టున రుష్యావారు మరల వైచిల బట్టి శత్రువులకు దనములలో ఫిరంగులను బట్టి. శత్రువులదవులలోకి చెక్క పో పోయిరి. నాలుగు పొట్టిఫిరంగులగుల యొక దళము మనదే కట్టుబడెను. అది ప్రకటింపబడెను.

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను అక్టోబరు 21:— రష్యావారి అట్టి గా జర్మనీ సేవలలో క్రధాసభాగము నోడింది. వారెవరిని శక్తి యును రష్యావారి రాజముఖ్యులను జుక్కు నెట్టెదమట్లు చెప్పిరి. ఇది బ్రెస్టు లిటోవనుకును మికునుకును మధ్యగానున్నది. ఈ మధ్యమున రష్యావారు 85 కు గుర్యోలగుల 3553 వైకిలలను 1 ఫిరంగిని 10 మరఫిరంగులను కట్టుకొనిరి.

రుషీయూ

జర్మనీవారి దౌర్జన్యము.

లండను అక్టోబరు 23:— కెసుక యుద్ధము త్రిగ పని చేసిన యు. ఫిల్స్ ఫో గారి కోక లేఖకు పట్టు కొని పోవు యొడెనుమిషవై జర్మనులు పాట్లుబట్ట వద్ద యుమ్. కెంటుక్కు జెనె గారిని అరెస్టు చేసిరి. ఈయన రుషీయూలో న్యాయ మంత్రిత్వము కొంతకాలము వహించెను. ఇతను ప్రస్తుతము బుకారెస్టునకు పోవుచుండెనని అచట ఉన్న విలేఖు పెటిట్ పెసియన్ పత్రికకు తెలియపరచెను. దొరతనమువారి విషయమున తగిన చర్య జరపవలసినదని రుషీయూలోని పత్రికలు కఠినముగ వ్రాసింది.

రుషీయూ రాష్ట్రము.

లండను అక్టోబరు 21:— రుషీయూ వారు పెట్రోగ్రాదుకు రానుబారుల నంపిరి. దీని భావము చాల ముఖ్యమైనది తెలుసు చున్నాడు.

సెర్వీయా

వన్నెయరద్ద సమాచారము.

లాసోకు అక్టోబరు 20:— లండను, అక్టోబరు 20:— ఇచట క్రమముగు రోడ్డు లేకపోవుటచేతను, ప్రదేశము కర్వత మునుమై యుండుటచేతను శత్రు సేవలము భయముతిగ నుండెను. రైలుబండ్ల రాకపోకలకు సంభందిన అంతరాయము కొలదికాలమువరకె కొండును గతవారముకంటె ప్రస్తుతపు సేతిగములు బాగున్నవి. అది సైంకవిలేఖయొకడు మాన్సింగు పోపు పత్రికకు తెలియపరచెను.

జర్మనుల మాతనవైఖరి.

లండను అక్టోబరు 20:— కుత్తరతూర్పు పర్వభాగముల జర్మనుసేవలు ముట్టడి సులభమయి స్వరక్షణ మొనర్చుకొనుచున్నది అగ్నేయ భాగమునకు ముట్టడి సేనలుమార్చబడినవి. ఇచ్చట యమిత్తులతోగలసి శత్రువుల నెదుర్కొన గచ్చుచని మేజరు మోర్ హాలు గారు వ్రాసిరి.

మిత్రమండలి కార్యములలోని నైపుణ్యమును

బలపరచుట.

అలహాబాదు అక్టోబరు 21 — పరమసీమన తీర్చిదిద్దిన వచ్చెను.

లండను అక్టోబరు 19 — ఏభైవేలమంది మోక్షియూ పత్రిక కిట్లు తెలియజేయుచున్నది. గ్రీసువారికి సర్వయూగానికి గల యొడంబడిక విషయమున మిత్రమండలి వారి తరఫున వారు గ్రీసువారికి నీకేసరియైన తరువాత వాల్కనలలో తమ నైపుణ్యమును బలపరచుట తమ దౌరతనములవారు నిశ్చయించినందులకు ఆవివారమువారు బ్రిటిషు యుద్ధవారుల యంత్రులు గ్రీసువారికి సహాయము చేసిరి. మిత్రమండలి వారు నైపుణ్యములనుబట్టి తమ కనుకొనితమ గ్రీసువారు యెప్పుడు కంటే సేమయిన చేయలేదుగాని వారి సహాయము వారిని బలపరచుట దుర్లభమయిన సాధనము గ్రీసుకు తెచ్చెనని బుడాపెట్టుగా ముద్దించి పోషించిరి. అక్టోబరు 10 తేదీన వారి యుద్ధమును బట్టియు వారు నైపుణ్యమును గూర్చుటలన గ్రీసువారు గూర్చుటలనుబట్టియు బట్టియు వారు పర్యాయమై బడినవారి యుద్ధకారములు కలుగును. గ్రీసువారికి బట్టియు వారికి యొడంబడికగుతుట కలలానివారు.

సెర్బియనులు బలమగుస్థానములకు పోవుచుండుట.

అలహాబాదు అక్టోబరు 21: — ఒకనిలేఖరి పయనింప పత్రిక కిట్లు తెలియజేయుచున్నది: — కొన్ని ఇప్పటివరకు సెర్బియ వారు విమరణపడినవారు. కాని వీరికంటే బలమగుతరగతి స్థానముల వీర్రాజ్యములవారికి ఆ యుద్ధపరికరముల బట్టియు వారికి సరఫరాకావుముగ జరుగుటలేదు. వీరినియును జర్మనీవారి సహాయమున వాధారపడి యున్నారు. పర్యవేక్షణవైపుండి వీరిని పంపుట సుకరముగాదు. ఏమి, వైబల్ మార్గముల విడిచి పోషించియున్నది. మిత్రమండలి వారు వెంటనే బట్టియు వారిని తలపడిన, నులువుగ జయమందవచ్చునని బట్టియుండి గల్గిన ఇటలీ సైనికావృత్తికి ఒకడుచెప్పినట్లు రోములోనున్న విలేజిరి నెట్రోర్ న్యూస్ పత్రికకు తెలియజేయుచు.

సెర్బియాయుద్ధము.

లండను అక్టోబరు 21: — సెర్బియనుల క్రమములను గ్రహించి గవిసిరి. అందువలన సెర్బియనుల సైన్యము వారి సేనయుగా నున్నది కాని ఆతరఫునకు కొందఱుచేతగాన నచట కొందఱుయుద్ధమునకు చాల విలుగలదు. సెర్బియనులకి రెండువారులు అడ్డెత్తుటకు సులభమునగుట. ఆవారు బహుశాకన్న సామగ్రిలను పంపవచ్చును. సెర్బియనులేతమున నెహలియను నగరమును పోయి చేరుకు నట్టికి సెర్బియనులేతము కయిజరుగాని యంతమాదు నేమోయి యెప్పుడు వచ్చినా వచ్చినది.

ఇటలీ సేనలరాక.

లండను అక్టోబరు 20: — కుర్రలు కడంగు గారి పన్నాగము ననుసరించి ఇటలీ సేనలు టిరంటునవాడునకు వచ్చుచున్నది వీరిలును వచ్చుటలన క్రమముల స్థానముల వాక్యములను సెర్బియనులకి సహాయముచేయ గలుగుచున్నాడని వీరి ప్రయత్నములనుబట్టి తెలిసివారు. బ్రెజిల్ వారు బ్రెజిల్ కాను పట్టుకొనిరి సెహరోవికానియములనుబట్టిది. దీనివలన మోరికి పోవు రోడ్డుకు బ్రెజిల్ వారు పోయియు వీరి సైన్యము సమైక్యమున వేగమునకు పోయియున్నది.

సెర్బియ రంగము.

లండను అక్టోబరు 19: — పారిసు బట్టియు వారికి జరిగిన యుద్ధమున గాములు తెలిసిన తరువాత మైఖేలు సోని కాకునట్టి. దొరెనను నొకబట్టియు సేనపూర్తిగా వాకనము చేయబడినందున బట్టియు వారి పెట్టియు వెలిగింపులను విడదీసియున్నది తెలియుచున్నది.

జర్మనీ

ఒక స్త్రీమరుణుని కాపాడుట.

లాహోరు అక్టోబరు 21: — లండను అక్టోబరు 20: — ముతకలూహము కొనిపోవుచున్న ఒక జర్మనీనౌకను వారి జప్తిచే విమానము కాపాడినట్లు జర్మనీ వాయువార్తలవలన తెలియజేయినది. ఈనౌక నౌకజలంతగాను సెరించెను. ఇంతలో జప్తి నౌకటి కనుపర జలంతగాను నీటమునిగి అధికృతయ్యెను. నిజమైనయెడల, జప్తిచే విమానము సాధించగలిగిన ప్రథమమైన నౌక యిదియే యని చెప్పవచ్చును.

వృత్తాంతములు

విజయ స్మారకము: — గ్రూబాలో బక్రీమకుడుగ సందర్శకుల మిత్రమండలి వారికి విజయమును గోరుచు మహమ్మదీయులు ప్రార్థనలు సలిపిరి.

ఆస్త్రియా జర్మనీకి నుల స్వతంత్రముల కంపుట: — ఈవిషయమై గోల్కొండ అండ్ నౌక నాయత్త పరమయన్నారవి తెలియజేయినది.

అఖిలభారత మహమ్మదీయ కాంగ్రెసు మహాసభ: — ప్రెసభకు పులాహ్ డిఫెండు సెలెబ్రేషన్లను విశ్వయంప బడినది. వ్యాఖ్యమునై అబ్దుల్ రహిమాన్ గారు ఆగ్రానాగి పత్రికను నడిపి నియమించిరి.

ఇండియనులను విడుదలము: — యిర్మిరావ్ నండ్, త్రిభువనే చౌక్ దండ్రా అనుచున్న వాడునట్లు, తూర్పుబంగాల్ ఇండియనులకు అడ్డెత్తుట ఇండియనుల విడుదలను బోరి

సర్ జి. వి. ఇ. హమ్ గారు: — బ్యాంకు పథ్యలకు సర్ ఆర్. ఇ. హమ్ గారు సింహుల విడదీసి. ముఖ్యము కిటిగోర వార్తను ఫిరంగులు కాల్పులవలన వీరి సాగనంపుటకు తెక్కండు భారతీయ ప్రముఖులకు నీడనుట వచ్చి యుండెను.

2 వ నవంబరు తేదీ వీరు ఢిల్లీకి పోవుదురు. డిశంబరు నెలలో ఉత్తరప్రదేశ్ ను విడుదల.

దర్భంగ మహారాజుగారి 3 వాడు: — రన్న యులు దుర్గిని నంబున దర్భంగ మహారాజు వారు వ్యవహరించుచున్న విత్తములను సమయముల విడుదలను నివ్వెరి, మాలియను దివారుగానోను ఆంగ్ల రాజుగానానోడకు కల్లి కరువు బాధను వారియందు చేయబడినందున చూచిరి. ఈ ప్రజలచే నౌక ఇరువవారిని చేయించెదరు.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికా యెన్నికలు.

లండను అక్టోబరు 21: — కేపుటవై - దక్షిణాఫ్రికా యెన్నికలకు ప్రెజిడెంటు పదవటి చేతమువారు జరగాల స్వల్పముగా నెక్కుకొనిరి.

సింలా

శ్రీ రాజప్రతినిధిగారికి మంపబడిన యుద్ధతంత్రవార్త.

సింలా అక్టోబరు 21: — 21 వ తేదీన ఇండియా మంత్రి గారిని తెలియజేయుచున్నది: —

సర్వము ప్రెజిడెంటు రిఫర్రు. 24 నెల 21 వ తేదీ నుండి బ్రిటిషు సేనల కేతుకు నున్న యుద్ధ రంగముల క్రమములను తమ సేనలను సహాయములందు నిమిత్తము 58 టెలియోముల చేర్చిరి. కొంత వరకు ఫిరంగుల ప్రతిష్ట పడిన వాల్లను దరి నున్న మా స్థానములై కవిసి ఓడింప బడిరి. రేయ్యనకు తూర్పు జర్మనీవారు విష వాయువులను నున్నకు వాటితో పరాసు సేనల నెదుర్కొనిరి తరారు వారు తెలియ పరచిరి. ప్రథమమున మొదటి పంక్తికం దకములలోకి జర్మనులు చొచ్చుకొనగలిగిరి. గారు తనవారే వెనలించ బడిరి. ఈవెలు ఈవ్యాధి భాగమున జర్మనీ వారు మునుపార్లు ముట్టడిపిరి. ఎథాన కారముగ ఆపజరుగునిరి.

రమ్య.

రి గారు దక్షిణమున భయంకరమును సెరాటను జరిగిన దని రమ్యవారు తెలియపరచిరి. బ. కొ. వి. ట్టు ప్రాంతమున ద్వీపాన్ని 2200 వాడు చేరియెయు, ప్రేక్షకులనుబట్టి వాయువులకు రిగా యినువదానై ఫిరంగుల కాల్పులను జర్మనీవారు విచ్చియున్న ప్రదేశమున ఫిరంగిదళములను బలమగు పోరు జరిగెను. మధ్యప్రదేశమున ముఖ్యము మున్నరేయి కలగలేదు. కాని దక్షిణమున రమ్యవారు ఖాటారిను మరొన్ని గా) ములను కట్టుకొనిరి.

సెర్బియా.

సెర్బియాలో దక్షిణ భాగమున మేము పోయి యుంటిమనియు, బట్టియు సరిహద్దులనున్న వామ్మకనుమలూ తీవ్రముగా పోరు జరిగినదనియు సెర్బియావారు తెలియపరచిరి. నిషనుట రి మైఖేలుదక్షిణమున కేసేయూదర్మన్న యువపదారి బట్టియును ఖండించిరి.

భారతీయ బాలచారులు: — ప్రత్యేకముగ భారతీయ బాలచారులకు వేగునంబునుగ నేర్పరుచుటకు దాక్తురు తరగ్గు మారమర్తిగా రాలోచించుచున్నార. దీనినియును నౌక సభజరుగలదు.

బుట్టలల్లు విధానము: — కేపుట కొక నిపుణుడు: — కామ్మిర్ లోయలో విస్తారముగ వెరుగు “బిల్లా” చెట్లను ఏయోసింగు ఉత్కృష్ట విధానముల విద్యాభ్యుదయ నేర్పుటలై శ్రీ నగరముల నున్న అమాన్ సింగు పెట్టికల కళాశాల కొక నిపుణుడు ఇంగ్లాండునుండి రప్పించబడెను.

ప్రాన్నును ఘూర్గావారీయుడకు క్రైస్తవమత బోధకు నొకని కంపుట: — ప్రాన్నులోనున్న ఘూర్గావారీని నెలకు క్రైస్తవమతము బోధించుటకు ఘూర్గావారీయుడకు తమబోధకు నొకని పంపుటకు తెలిపించుటలో 20-20 తేదీలను జరిగినసభలో తీర్మానింపబడెను.

మా. టి. వి. శేషగిరి అయ్యుగారు: — సర్. సి. కంకరు వాయుగారు రాజ్యపరినిధిగారిసభలో సభ్యులుగలవలన కలిగిన ఆనకాశమున చెన్నపురి హైకోర్టులో మా. టి. వి. శేషగిరియ్యుగారిని వ్యాఖ్యమునైగా ఖాయమగుటకు శ్రీ బాబ్బి చక్రవర్తిగా రంగీకరించిరి.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము: — బెంగళూరులో యి యొక విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరుచుటకు మైసూరు దొరతనము వారు చాలసరిచేయుచున్నాడు. ఈనడుమ దివారుగారు ఇండియా దొరతనమువారితో నాలోచించిరి. స్వతంత్ర సంస్థానమున మొట్టమొదట విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరచినవారు మైసూరు దొరతనమువారే యగుదురు.

ఒక రాజాగారిని భయపెట్టుట: — మా. గా. బా. వ్యాపీ కేళలా. సి. వి. ఇ. గారు కలకత్తాలో గొప్పకర్మములనుబాగా కాననసభలో సభ్యులులై యున్నారు. 20000 రూపాయల నౌక సంకేతములను పంపినట్లు. శేషిన్న మిమ్ములను మీ కుమారుల నిర్ధరను చంపెదమని వీరికెల్లా లేఖనాసరిని తెలియజేయుచున్నది.

సామ్రాజ్యయుద్ధనిధి: — ఈనిధికి 94 లక్షల రూపాయలు యిప్పటివరకు జరుగియున్నది. మైసూరు కాభివృద్ధి 48000 రూపాయల కచ్చినట్లు 21 వ తేదీన వెలువడిన రిప్టలో తెలియజేయబడినది. నిధికి జమయైన మొత్తములో 44 లక్షలు సింలాలోని ఎలయున్న బ్యాంకిలోను, 85 లక్షలు 2000 రాప్ర బ్యాంకిలోను, 8 లక్షలు బొంబాయిబ్యాంకిలోను 6 లక్షలు మదరాసు బ్యాంకిలోను చెల్లించబడెను.

అఖిలభారతీయ విద్యాకాన్ఫరెన్సు మహాసభ: — పుణాలో జరుపబడునట్లు దాటిగా మరెయొక సభను బ్రోచ్ లో జరుపవలెనని సర్ రాల్ఫుఖాను అనుతడు ప్రయత్నించి యీ విషయమున శ్రీగజర్మరుగారి సహాయమును బడయగోరెను. శ్రీగజర్మరుగారు రదికరకే పూనాసభకు తమ ఆసయతి నొసగిరి. మహమ్మదీయ మతము ప్రేమమున్నక పెకోకసభ నితను జరుపవలెననియు, పుణాలోని సభకే పోషించివచ్చెయు గరర్మరుగారికిని మందలించిరి.

మహమ్మదీయులకును హైందవులకును మైత్రి: — బక్రీద్ ఉత్సవసందర్భమున మహమ్మదీయులకును హైందవులకును కలహములేమియు సంభవించలేట్లు తెలియజేయినది. ఫిరంగి బాడలో యీకలహములు గరిపంపర్యయ అధికముగ నుండెను. ఈసంకల్పమున సచివహైందవులు మహమ్మదీయులు కలసి మీటింగులు జరిపి అన్వేషణము మైత్రితో వెలగుటకును, స్నేహముభివృద్ధి చేసికొనుటకును తీర్మానములు చేసిరి. అనంతరమున ఖాన్ బహద్దరు అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ నున్నకు మహమ్మదీయులు ఆప్రదేశమున నున్న గోరక్షణకాలను 102 రూపాయలు బహుమానమిచ్చిరి.

అబ్దుల్ రహిమాన్ గారు ను ప్రసిద్ధమైన పండితులై నున్నారు. విద్యావిషయమున వారికి, మేలగునట్టి కృష్ణమైన అభిప్రాయము కలవు. మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి మహమ్మదీయులలో అభిప్రాయభేదములు కలవు. ఈ సభలో విశ్వవిద్యాలయ ప్రశ్నములకు ప్రాముఖ్యత ఒకగలదు. మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు గరివారమున అలీఖాన్ లో నౌకసభను జరిపిరి. ఇచ్చట నడచిన సమాచారిను స్పష్టముగ తెలియరాలేదు. ప్రస్తుతము తెలియజేయిన అంశములు ప్రమమైనయెడల హైందవిశ్వవిద్యాలయ పద్ధతుల కనుగునమైన పద్ధతులుగల మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుట అవశ్యక రహిమాన్ గారి కచ్చితము తెలియజేయినది.

కీర్తి కేఫలయున వెంకటగిరి దివారుగారు: — వెంకటగిరి సమస్థానములో దివారుగా నుండిన యన్. వారాయణసామి పెట్టిగారు మొన్న బుధవారము సాయంకాలమున గరించిరి. వారికి 63 సం. వయస్సు. కొన్ని కోటలు వారు చెన్నపురి ప్రేచ్ఛి మిషనుపాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులుగ నుండిరి. అందులకు పట్టణములో సంవరు వీరి నెలుగుదురు. వెంకటగిరి సమస్థానములో దివారుగా తేరుటకు మునుపు కొన్ని కోటలు వ్యాఖ్యవాదిగ నుండిరి. వారు రాజప్రక్రియలై నెల్లూరిపుర వామలలో ఆదరణపాత్రులై యుండిరి. వీరి ఆకాలమరణమునకు చాల చింతింపబడుచున్నాడు.

THE GREAT WAR.

India's Contribution to War.

UNSHAKEABLE SOLIDARITY OF PRINCES AND PEOPLES.

Capture of Hohenzollern Redoubt: Great Feat of Heroism.

MISS CAVELL'S MURDER: HORROR AND DISGUST OF WORLD.

A POLICE SUB-INSPECTOR KILLED: ANOTHER SERIOUSLY WOUNDED IN CALCUTTA.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

India's Contribution to the War.

Enthusiastic Scenes in the Commons.

LONDON, October 21.

In the House of Commons Mr. Chamberlain, amid enthusiastic applause, read long lists of additional officers and men giving their services from India and vast numbers of gifts from Princes and people. Indeed the Princes had made magnificent gifts continuously during the war. He had a striking proof of the friendship of the Amir of Afghanistan. The House would see in these gifts conclusive evidence of the unshakeable solidarity of the Princes and people of India in the defence of the vital principles of the Empire (loud cheers.)

Mr. Chamberlain's Statement.

Replying to Sir John Randles, Mr. Chamberlain said a bulky detailed statement regarding the offers of service in connection with the war made by ruling chiefs, important persons and associations of India has been received from the Indian Government, and copies have been placed in the library. Mr. Chamberlain dwelt on the magnificent gifts in men and money and continued:—"It is impossible to enumerate all the offers. Suffice it to say that they demonstrate the firm determination of all classes and creeds to fulfil all positive duties of citizenship." He proceeded:—"Notable personages of the tribes on the borderland have not been behind in the spontaneity of their expressions of loyalty. The Dalai Lama offered a thousand soldiers, and his sympathy with the Allies is shown by the fact that he ordered the hills of Lhasa to be decorated with flags on the occasion of General Buller's victories, and directed special prayers to be said for further victories. It has been impossible for the Government to accept all these many and varied offers of service, but its appreciation is no less on that account. The House will agree in seeing in them conclusive evidence of the solidarity of the Princes and peoples of India and neighbouring countries without distinction of race or religion in defence of the interests of the Empire."

Sir John Randles asked:—"Will Mr. Chamberlain consider the desirability of giving the House an opportunity of conveying in a marked and distinguished manner its appreciation of the action of the Princes and peoples concerned?"

Mr. Chamberlain replied that he must consult the Premier. His personal opinion was that the time had hardly come for that. The House must consider the assistance we were receiving from all portions of the Empire in making recognition of it.

THE INDIAN CIVIL SERVICE BILL.

Debate in the House of Lords.

An Amendment by Lord Macdonnell.

LONDON, October 21.

In the committee stage in the House of Lords of the Indian Civil Service Temporary Provision Bill, Lord Macdonnell, after deploring any avoidable departure from the competitive system, expressed the opinion that the Civil Service Commission was not altogether suitable for guiding the Secretary of State in the selection of candidates. He moved that instead the Rules to be made under the Bill shall provide for the creation of Committees, not exceeding nine members, to include the first Civil Service Commissioner, an eminent public man, a proper representative of the Universities and a representative of the Association of the Head Masters Committees to follow the procedure of Universities Committees in connection with appointments to the Egyptian and Sudan Civil Services. He argued that it would be far better for the Secretary of State to command the confidence of public opinion in this way before the Act came into operation than to trust to winning confidence by the character of the appointments. Possibly they would thus get a class of officers comparing very favourably with the class the Service had hitherto commanded.

Lord Sydenham considered that educational qualifications tempered by wise selection would probably give better results than a competitive examination. The Committee should include some one acquainted with the conditions of work in the Indian Civil Service.

Lord Islington admitted the seriousness of the departure proposed in the Bill, but it was unavoidable, if the past standard of candidates was to be maintained, as so many who would normally be preparing for the examination were serving at the front.

Lord Islington continued that the Government proposed to establish a strong and representative committee to undertake the work of selection. As far as the final object was concerned therefore, there was no difference of opinion between Lord Macdonnell and the Government. Lord Islington was unable to accept the precise form of amendment, but the method of selection in the establishment of the Selection Committee would be in no way prejudiced. There were many reasons why it would be more advantageous to have a committee to be established by regulations than to include its establishment in the bill. Selection must be on broad and generous lines. Many standards hitherto

set must be regarded with a more lenient eye in the present circumstances. Possibly next year some at the front might be disabled for fighting, but still be useful to the Indian Civil Service. It was impossible to say how many would thus be available. Possibly the works of the Selection Committee would have to be postponed. Representation of the Universities would be very difficult to arrange and would have to be carefully considered when the time comes.

Lord Islington pointed out that another objection to the amendment was that the existing subsection was designed to enable the Secretary of State in Council, with the assistance of the Civil Service Commissioners, to assess a broad minimum educational standard below which no candidate would be entitled to go before the Selection Committee. The Commissioners were obviously the proper body to advise the Secretary of State as to how the minimum might be arrived at for various wants. It might consist in passing some examination towards a university degree. Perhaps the simplest and fairest manner would be a broad qualifying examination. This matter would be embodied in the regulations in due course. If Lord Macdonnell thought that the sub-section of the bill have too large powers to the Commissioners Lord Islington stated that he would propose the following substitution:—"No person shall be appointed under these rules unless the Secretary of State in Council with the advice and assistance of the Civil Service Commissioners, has satisfied himself in such a manner as may be prescribed by the rules, that the person possesses the necessary educational qualification." This made it clear Lord Islington went on, that it would be in the discretion of the Secretary of State in Council to take advice of the Commissioners rather than as the Bill provided that it would be dependent on their certificate. When the committee was constituted all Lord Macdonnell's points would be carefully considered.

Lord Islington said he recognised that they were making a great though temporary partial departure which would be regarded by many people in India with certain suspicion, but he hoped all reasonable people would see its absolute necessity in the circumstances. In the constitution of the committee the question of appointing gentlemen able to speak from various points of view of the service would be carefully considered. The Government had considered the suggested appointment of a Committee in India to select Indians and had concluded that the fairest and simplest method would be to allow Indians unsuccessful in the competitive examination in England in case where the proportion was below the average of previous years to make up the difference, provided that they fulfilled the necessary qualifications and passed the selection Board.

Lord Macdonnell said that Lord Islington had missed an essential point, namely full publicity.

Lord Middleton remarked that Lord Islington had made it clear that it was proposed to proceed on the lines laid down by Lord Macdonnell.

Lord Macdonnell's amendment was negatived and Lord Islington's revised sub-section was adopted.

The discussion then closed.

"Executed in Cold Blood."

Lord Lansdowne on Miss Cavell's Death.

LONDON, October 21.

Questioned in the House of Lords regarding the death of Miss Edith Cavell, Lord Lansdowne said:—"I doubt whether anything has shocked the British people more than the manner in which she was, I suppose I must say executed in cold blood." Lord Lansdowne admitted that she was liable to punishment, but he believed that no civilized country would have refused such a brave and devoted woman mercy. The American and Spanish Ministers had vainly endeavoured up to the last to secure the commutation or even the suspension of her sentence.

Mr. Asquith Progressing Excellently.

LONDON, October 21.

In the House of Commons Mr. Lloyd George announced that Mr. Asquith was making excellent progress and was expected to return to the House on Tuesday.

Ministry of Munitions.

Col. F. F. Minchin's Appointment.

LONDON, October 21.

Colonel F. F. Minchin has been gazetted Military Adviser to the Ministry of Munitions and promoted to temporary Brigadier-General.

Trafalgar Day Great Rejoicings.

Message's from Ministers.

LONDON, October 21.

"Our Day" festival synchronising with Trafalgar day promises to be one of the most successful of many flag days. Trafalgar celebrations will be most enthusiastic for years. King George initiates the offerings by

TELEGRAMS.

giving five thousand pounds to the British Red Cross and Queen Mary and the Prince of Wales have given five hundred each. Mr Balfour in a message to the Navy League says:—"Germany aims at World domination and against World domination the British fleet from the times of Queen Elizabeth to the present has always been found to be the surest and most effectual protection. The message from Mr. Churchill says the British Navy holds undisputed command of the sea. Every mistake can be retrieved under its sure shield."

Indian Army Captains.

A Question of Promotion.

LONDON, October 21.

Replying, in the House of Commons, to Mr. Wedgwood, who asked whether the Secretary of State would see that Captains of fifteen years' standing in the Indian Army should be promoted to Majors similarly to Captains of the same standing in the British Army, Mr. Chamberlain said:—"I understand that the orders regarding the promotion of Captains in the British Army apply only to arms where exigencies of the service require such promotions. No such exigency exists in the Indian Army at present."

FRANCE.

The Capture of Hohenzollern Redoubt Unsurpassed.

A Feat of Heroism.

ALLAHABAD, October 21.

The "Pioneer" cables:—

The "Morning Post's" Northern France correspondent describes our attack on the Hohenzollern Redoubt. Although simpler than the famous labyrinth it was equally strong and contained a vast number of machine-guns in an almost impregnable dug-out. The Redoubt originally communicated with the German line behind the north and Big Willie in the south. The whole is on a gentle rise devoid of cover. Our Saps from trenches 200 yards away just failed to reach either end of Little Willie when both ends were taken. Merciless fire prevented the bringing up of our grenades. The German centre outbombed us. A later attempt was successful. Big Willie was less troublesome to take. We now hold both, thanks to the heroism unsurpassed in the history of the British army. The Redoubt except for one trench is ours, and one of the most important German positions has been reduced and the road to Haines opened. The correspondent adds that the morale of the Germans in this region is clearly deteriorating.

The German Failure.

ALLAHABAD, October 21.

The "Pioneer" special cables:—

LONDON, October 20th.—A correspondent at British headquarters describes the German failure on the 8th October. While a considerable portion of the German casualties was due to the 75's which worked like machine guns the British accounting for a huge number. The account supplied by the commander of a battalion at the Chalkpit north of Hill 70 is probably typical of the whole engagement. The attack was preceded by over five hours bombardment; then the Germans came over the crest of the ridge, 120 yards distant shoulder to shoulder in four waves affording a magnificent target. The battalion opened fire and the attack was checked. The artillery re-opened on the Germans lying down or crawling back to their lines and also gradually asserted superiority over the German artillery which ceased fire.

Violent Artillery Actions.

Enemy Ammunition Depots Exploded.

LONDON, October 21.

PARIS.—A communique says that a particularly violent artillery action occurred north of Arras in the Loos and Givenchy sectors and near the Lille Road. Concentrated fire of the French batteries exploded large enemy ammunition depots. The Germans opened a new violent bombardment north of the Aisne east of Rheims.

PARIS.—Details of the explosion in Rue Tolbiac show that it occurred in sheds where about a hundred men and women were working. Thirty-five bodies have been recovered from the ruins and fifty four seriously injured persons of whom two have since died. The enquiry has established that explosion was purely accidental.

The Fighting on the British Front.

LONDON, October 21.

The report from Field Marshal Sir John French says:—"The enemy attempt yesterday afternoon was against our front between the Quarries and Halluch. After heavy bombardment of our trenches hostile infantry attempted to attacks across the open ground. They were completely stopped by our combined artillery, machine-guns and rifle fire. A number of bombing attacks in the neighbourhood of the Hohenzollern railway and fosse followed. All were repulsed. The enemy's losses were very serious."

Only Artillery Action.

LONDON, October 21.

PARIS.—Only artillery activity is reported in the Communique, the French guns showing great superiority.

French Factory Blown Up.

Many Lives Lost.

LONDON, October 21.

PARIS.—A violent explosion has occurred in a factory in Rue Tolbiac in the extreme south-east of Paris. There has been much loss of life. President Poincaré and M. Malvy, Minister of Interior, have gone to the spot.

Further Particulars.

PARIS.—Forty persons are known to have been killed in the Tolbiac explosion. Limbs were found five hundred yards away from the scene. A number of adjacent workmen's dwellings collapsed, and it is feared that many are buried beneath the ruins.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

A Dashing Coup-de-Main.

LONDON, October 21.
PETROGRAD.—The Russians have brought off a dashing coup-de-main against the Austro-German centre. The communique says that we captured a position south east of Baranovitch an important railway junction between Brest Litovsk and Minsk and took in the course of the day 85 Officers, 3552 Men, one gun and ten machine guns.

CONTINUED FIGHTING IN MITAU AND DVINSK REGION.

LONDON, October 21.
PETROGRAD.—A communique says:—Fighting continues in the vicinity of Mitau and Dvinsk. The Russians on the left bank of the Styx made further hauls of prisoners and machine guns in pursuit of the enemy, who retreated in disorder, scattering in forests. The guns captured include an intact battery of four howitzers.

GERMANY.

Zeppelin's First Military Achievement.
A Steamer Saved from Submarine.

LAHORE, October 21.
"Civil and Military Gazette" cable:—
LONDON, October 20th.—A German wireless message claims that a Zeppelin saved an ore steamer from a submarine which sighting a Zeppelin submerged and disappeared. If true this is the Zeppelin's first military achievement.

ITALY.

The General Advance of Italians.

LONDON, October 21.
A telegram from Verona says that the General advance of Italians along the Tyrol frontier is being executed in accordance with General Cadorna's plan to assist Serbia by threatening the enemy and invading the latter's territory. The results achieved are satisfactory. The capture of Pregarina and Frenonico threaten Riva and Rover respectively and the capture of Frenonico also means the command of the road to Mori and the railway to Trento.

ITALIANS' VIGOROUS OFFENSIVE.

A Strong Position Stormed.

LONDON, October 21.
ROME.—The Italians continue a vigorous offensive in the Tyrol-Trentino region. A communique records the storming of Palena hill northeast of Condino, a strong position dominating two valleys where Austrian trenches are hewn from the rock. The communique also announces the capture of heights north of Oreasano and positions in the Cordevole and Falzarego districts.

TURKEY.

Armenian Massacres.

BOMBAY, October 22.
Apropos to recent Reuter cablegrams regarding Turkish atrocities towards Armenians the following extracts from the Cairo letter of the "Times of India" are interesting. The letter is dated September 24th.

Further Details.

Interruption of Armenian refugees into Egypt has been taking place during the last couple of weeks to the number of about 4,500. They are now housed in quarantine quarters on the east bank of the Suez Canal about 4 miles from Port Said. Their tale is a pitiful one. They are mostly old men and women and very young children. After the Turks had recruited all their young men who were sent to Gallipoli and placed in the first line of battle and transported all young women to Damascus, the remainder were driven from their homes in Armenia penniless and starving and forbidden to go east towards Russian armies. They wandered west towards the only scanty remnant reaching the shore of the Mediterranean in the vicinity of El-Suedia in Syria. Here they remained until they were able to signal to a passing French cruiser which took off the rest. They are now well cared for but nothing can retrieve their lost properties, their cattle and their dead.

SERBIA.

Serbians Attacked From Six Points.

Serbia to Undo the Kaiser.

LONDON, October 21.
Discussing the campaign in Serbia the "Times" observes that she is being invaded from half a dozen points and her position is therefore serious but the country is chiefly a chaos of mountains admirably adapted to Guerilla warfare. Serbs have two practicable roads leading to the Adriatic and it might be possible to send them almost all supplies by them. Spain wrought the ruin of Napoleon! May not Serbia prove the undoing of the Kaiser.

Germans Checked.

LONDON, October 21.
AMSTERDAM.—A German communique shows that the Germans have suffered a check south-eastward of Semendria.

Serbians Retire to Stronger Positions.
Bulgaria's Weakness in Ammunition.

ALLAHABAD, October 21.
The "Pioneer" correspondent cables:—
The "Debat" Nish correspondent says:—The Serbians have been obliged to evacuate Kocina and Ishtip but have occupied stronger defensive positions. The "Central News" Rome correspondent quotes an Italian officer just returned from Bulgaria to the effect that Bulgaria is

worse supplied with heavy artillery ammunition than the Turks, and therefore, he thinks, she is relying on German assistance, which cannot be sent adequately over the mountains and must come via Nish and Pilot. If the Allies strike quickly Bulgaria will not prove to be a formidable enemy.

Situation at Vrania.

LONDON, October 20th.—The "Morning Post's" Military correspondent considers the enemy force at Vrania is not likely to be formidable in view of the absence of roads and the presence of mountains. Therefore the interruption of railway is probably temporary. The situation appears more promising than a week ago.

Defensive Attitude.

Major Morant describes the Teuton's attitude north-east and west as defensive adding:—"We have shifted attacking the wing to southeast where we join hands with all our friends and meet our foes. (C. & M. Gazette cable.)

French Wounded at Salonika.

PARIS, October 21.
Athens advices state that the first train load of French wounded from the fighting against the Bulgarians has arrived in Salonika.

RUMANIA.

A Rumanian Mission to Russia.

LONDON, October 20.
The Rumanian Government has despatched a mission to Petrograd. Considerable importance is attached to it.

Teuton High-Handedness.

Rumanian Ex-Minister Arrested.

LAHORE, October 21.
"Civil and Military Gazette" cable:—
LONDON, October 20th.—The "Petit Parisien's" Bukharest correspondent states that M. Cantacuzene, Rumanian Ex-Minister of Justice, has been arrested at Salzburg enroute to Bukharest on the pretext that he was carrying a letter addressed to M. Filipesco (formerly Minister of War). The Roumanian Press demands Government intervention.

GREECE.

Greece and the Entente.

Allies Balkan Front to be Reinforced.

ALLAHABAD, October 21.
The "Pioneer" special cables:—
LONDON, October 19th.—The "Hestia" (Athens) learns that the British and Russian Ministers on Sunday informed the Greek Government that the Entente intended considerably to reinforce their Balkan Front and that they did not share the Greek view of the Greco-Serbian treaty. The "Morning Post's" Budapest correspondent writing on the 10th October quotes an account of an interview at Sofia with the Greek Minister who said that Greece had to be content with a mere protest against the Allies landing, but it was impossible to conceive any reasons for active opposition. The Greek mobilisation was a reply to Bulgaria's. In the event of a Bulgarian attack on Serbia a "Crisis Foderis" would be established. The suggestion that there was a possibility of a Greco-Bulgarian rapprochement was scouted.

AFRICA.

The South African Elections.

LONDON, October 21.
CAPETOWN.—General Smuts has been elected for Pretoria west in the South African elections.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

Secretary of State's Message.
The Various Fronts.

SIMLA, October 21.
The following telegram, dated the 20th instant, has been received by His Excellency the Viceroy from the Secretary of State:—

Sir John French reports that the enemy since the 27th September reinforced the front opposite the British by 58 battalions, including the Guards Division. After a heavy bombardment they attacked our position near Hulluch, but were everywhere repulsed. The French report that the Germans east of Rheims attempted an attack accompanied by asphyxiating shells and chlorine gas. They penetrated some points in the front line of trenches, but were afterwards ejected. The Germans also made three unsuccessful attacks north-east of Souchez.

The Russians report terrific fighting south of Riga, and the Germans claim to have reached the river Dvina near Burkovtz, 18 miles southeast, the Germans also bombarding the Riga railway northwest of Freidrichstadt. Heavy artillery fire is reported in the Dvinsk region. In the centre no material change is reported, but in the south the Russians captured Chatorisk on the Styx on some villages.

The Servians report that they retired south of Semendria and violent fighting in Vaishtina Valley on the Bulgarian Frontier. The Bulgarians have cut the railway near Vrasia, 60 miles south of Nish.

Sir Ali Imam Leaves Simla.

SIMLA, October 21.
Sir Ali Imam, Law Member, left Simla under the usual salute and quite a number of Indian gentlemen assembled at the Railway station to bid him goodbye. He will return to Delhi on November 2nd and vacate his appointment in December.

Basket Weaving Expert.

SIMLA, October 21.
A basket weaving expert from Home has been appointed to the Amar Singh Technical College, Srinagar, to teach students, the best means of utilizing the willows which grow profusely in the Kashmir valley.

Imperial Indian Relief Fund.

SIMLA, October 20.
A total sum of ninety-four lakhs has now been paid into the account of the Imperial Indian Relief Fund. The list to-day published includes a sum of Rs. 4,300 from the Mysore Branch. Of the grand total realised 44 lakhs has been paid into the Alliance Bank of Simla, 35 lakhs into the Bank of Bengal, 8 lakhs into the Bank of Bombay 6 lakhs into the Bank of Madras.

Gift of Motor Ambulances.

SIMLA, October 21.
The Indian Headquarter of the St. John Ambulance Association has received the following appreciations:—
From Lieutenant Colonel C. A. Johnstons, I. M. S., Deputy Director, Medical Services, British East Africa. "I am in receipt of two motor ambulances which were sent from your War Gifts Depot and would be glad if you would convey my thanks to the generous donors on behalf of my sick and wounded From Lieutenant Colonel Ogorman R. A. M. C. (East Africa). "I wish to thank you on behalf of the patients for the very useful and generous gifts which have been received. They added greatly to the comfort of the patients."

Resolution on Archeology in India.

SIMLA, October 22.
The Government of India are issuing a resolution on Archaeology affirming their present policy and pointing out the inclusion of Indians in higher grades of the Department. The Resolution is accompanied by a long note by Sir John Marshall, Director-General, dwelling upon the work of the Department since its reconstitution by Lord Curzon.

BOMBAY.

Moslem Educational Conference.
Governor's Advice.

BOMBAY, October 22.
A local contemporary says:—it has definitely been resolved to hold the next sessions of the All-India Moslem Educational Conference at Poona in December. The Hon'ble Mr. Justice Abdur Rahim has consented to preside. Commenting on this the journal says:—"Mr. Justice Abdur Rahim is a scholar of reputation and holds pronounced views on education. Owing to wide divergence of opinion among leading members of the community as to the advisability or otherwise of accepting the University constitution on the lines of the Hindu University, the next Sessions of the Mahomedan Educational Conference will have a special interest as the University question will be given prominence in its deliberations. If proceedings of the meeting of the Moslem University Association held last week at Aligarh are correctly reported the Hon'ble Mr. Justice Abdur Rahim has written a letter to the Secretary expressing his views against the acceptance of the University scheme on the lines of the Hindu University. It was 11 years ago that a Session of the Conference was held in Bombay. The late Hon'ble Mr. Justice Tyebji presided and delivered an interesting presidential address. His Highness Aza Khan making an eloquent and stirring speech as Chairman of the Reception Committee.

BOMBAY, October 22.
In connection with the proposal to hold the sitting of the Mahomedan Educational Conference at Broach next month it appears that its chief organiser Mr. Nasrulla Khan approached the Governor to recognise his Conference. But His Excellency having already recognised the Provincial Educational Conference declined to do so and advised Mr. Nasrulla Khan in the interests of the community to join the Poona Conference and not to hold a separate Conference.

Cricket Fixtures.

BOMBAY, October 21.
In aid of the Womens Branch of the Bombay Presidency War and Relief Fund a special cricket carnival has been arranged to take place in Bombay. The first fixture will be between Europeans, captained by H. E. Lord Willingdon and Indians on the 13th, 14th and 15th December. The second fixture will be between the Hindus and the Parsis on the 16th, 17th and 18th December.

Lieut. Sastri to Proceed on Active Service.

BOMBAY, October 20.
Lieut. T. S. Sastri, I. M. S. proceeds on active service.

Co-operative Societies.

POONA, October 21.
The Sangli Chief's visit to the Hadapsar Co-operative Credit Society was followed by another distinguished visit from His Highness the Chief of Miraj, Junior, Mr. G. K. Dedadhar, accompanying the Chief and his party to that place. The Chief expressed himself very highly pleased with what he saw there and appeared to have made up his mind to start similar work in his State. For this purpose he is sending some officers in his State to Hadapsar to study the working of the Co-operative Society.

Trafalgar-Day in Bombay.

BOMBAY, October 21.
Trafalgar Day was celebrated in Bombay to-day by the flying of flags over all the Government and public buildings. Several important European firms were also flying flags. Ships in the harbour at Docks and stream were also profusely decorated with flags and bunting.

Rainfall in Kathiawar.

BOMBAY, October 21.
The recent rainfall in Kathiawar has done immense good to late crops.

TELEGRAMS.

A Maharajah's Generosity.

The Maharajah of Dhragandra taking advantage of the rainfall distributed several hundreds of bags of jowari among the for agriculturists for sowing purposes. The Maharajah of Dhragandra accompanied by the Dewan and the Political Agent proceeded to Malia to inspect the famine relief works which were opened out there. It is in contemplation to construct a railway from Halvad onward as a famine relief measure.

Two Soldiers Sentenced.

BOMBAY, October 21. The Third Presidency Magistrate this afternoon disposed of a case in which John Farleigh and Fredlem, two Privates belonging to 2/6 Devons (Territorial Regt.) were charged with robbery of gold chains, medals and watches valued at Rs. 510 from one Ismail Tayeb and with attempting to extort money from a woman. The prosecution alleged that on the 9th ultimo both the accused went to a woman's house in night and demanded back the money they had paid her on the former occasion. Ismail interfered and said it was not proper they should ask the money back. Thereupon the accused lost temper and robbed him of the articles mentioned above. The Magistrate in disposing of the case observed that he sympathised with the accused who had been given good character, but he owed a duty to the public. Accordingly he sentenced Farleigh to four months and Lemlin to two months rigorous imprisonment.

Cow Killing on Id Day Prevented.

MORADPUR, October 21. The presence of the Sardar Sub-Divisional Officer, Mr. Surendra Nath Chakravarty, with a strong police force at the village of Parsa Thana Fulwari (Patna) prevented the Moslems from sacrificing cows publicly. On receiving information of the impending trouble the authorities collected together a large number of constables from Bankipore and hurried to the village. Some of the Officers went on railway trolleys as the village is near the Patna Gaya railway line. The officers returned at 2 P. M. yesterday leaving some Police Officers on the spot. A visit to the village yesterday afternoon showed that everything was quiet. There was some trouble in another village under Futwa Thana (Patna) but strong a police force was sent there also and there was no breach of the peace.

CALCUTTA.

A Goerkha Evangelist.

CALCUTTA, October 21. In the Christian Endeavour Convention held at Kalimpong yesterday and to-day it was resolved to send one Gurkha evangelist to-day to work among Gurkha troops in France.

A Steamer for Repatriated Germans.

CALCUTTA, October 21. It is understood that the "S. S. Golconda" is being fitted up and will be used to convey the Austrian and German subjects, who are to be repatriated, to Hamburg.

Trading with the Enemy.

CALCUTTA, October 22. The Secretary to the Government of Bengal Financial Department has sent the following notice to the Secretary, Bengal Chamber of Commerce. I am directed to inform you that it has come to the notice of the Government that the firms of Messrs. Lamm Brothers and Company which has offices in London Amsterdam and Vienna are trading with enemy countries and to request that you will be good as to convey a warning to the members of your Chamber against entering into any business negotiations with the said firm.

A Raja Threatened with Murder.

CALCUTTA, October 21. Hon'ble Raja Reshee Case Law C. I. E., a wealthy merchant of Calcutta and member of the Bengal Legislative Council has received an anonymous threatening letter in which the writer demands payment of rupees twenty eight thousand (28,000) in cash on a specified date at a certain place mentioned in the letter. Failing to comply with the demand it is stated in the letter that the Raja and his two sons would be shot dead.

The Indian Boy Scouts.

CALCUTTA, October 22. Dr. Surot K. Mullick intends to get up a Boy Scout Corps consisting of purely Indian Boys. A public meeting is expected to be held to arrange details.

War Minister of Tibet at Gyantse.

CALCUTTA, October 21. H. E. Tahareng Shape, War Minister of Tibet, reached Gyantse in the last week of September. He stayed there a fortnight, interviewed British officers on the frontier and held a review of Tibetan Garrison of Gyantse. He left for Shigatse on the seventh instant.

UNITED PROVINCES.

The Moslem Hindu Entente.
On the Occasion of Bakrid.

ALLAHABAD, October 22. No disturbances have been reported on the occasion of the Bakrid in these provinces. On the other hand news comes from Farrukhabad where there were serious disturbances on the occasion last year that on the eve of the Bakrid this year, both the Hindus and the Moslems held mass meetings in which resolutions were passed urging the promotion and maintenance of friendly relations between the two communities. At the conclusion of the meetings members of the two communities embraced each other. Khan Bahadur Abdul Hamid Khan and some other Mahomedan gentlemen gave Rs. 102 to a Cow Protection Society.

Appointed to the Engineering Service.

SIMLA, October 21. Messrs. Milkhi Ram Dhond and Trebhuvan Nath Kunzru, qualified students of the Thomason Civil Engineering College, Roorkee, are appointed to the Provincial Service of the engineering establishment of State Railways as Assistant Engineers, with effect from 1st and 19th October 1915 to North-Western and the Eastern Bengal Railway respectively.

Rs. 1,25,000 to Hindu University.

ALLAHABAD October 22. The Maharaja of Balrampur has given a donation of one lakh and twenty-five thousand to the Hindu University.

Opening Ceremony of High Court Buildings

ALLAHABAD, October 22. It is probable that the opening ceremony of the new Allahabad High Court Buildings will be performed by the Viceroy on the 4th February.

PUNJAB.

The Civil Service Bill.
A Lahore Protest.

LAHORE, October 21. The Indian Association, Lahore, has at a meeting held on Tuesday protested against the non-publication of the report of the Royal Commission on Public services and resolved to communicate to the Secretary of State by cablegram the opinion of the Association that its immediate publication is essential for Indian interests. The meeting also considered the provisions of the I. C. S. Bill which was introduced last week in the House of Lords and resolved unanimously to protest against the bill it being highly prejudicial to Indian interests and suggest that if the abandonment of the Bill be deemed inexpedient to reserve for Indians one half of the number of appointments to be made during the years when the competitive examination is proposed to be suspended.

MYSORE.

The Mysore Representative Assembly.

MYSORE, October 22. The third sitting of the Mysore Representative Assembly commenced at 12 o'clock yesterday in the Durbar Hall Public Offices, Mysore. Dewan Sir Visweswarayya presided. On his right sat Sir Leslie Miller, Chief Judge and on his left, Councillors Nanjundayya and Sardar Kantaraj Urs. Many departmental heads were present on the platform. The Dewan commenced the proceedings explaining in Kannada the substance of the subject regarding village improvement by compulsory labour and inviting individual opinion. Regarding the desirability or otherwise of introducing compulsory labour and also regarding imposing fines on defaulters, there was a long and interesting discussion. When the Dewan invited the Rev. Mr. Gulliford as to what he thought in the matter that gentleman said that the time was unripe for undertaking legislative measure at present. After some more discussion the matter was eventually dropped. The next subject on which there was considerable discussion referred to conversion on Amrit Mahal Kavala into large landed estates. The Deputy Commissioner's opinion herein was that Kavals cannot be made available for cultivation gratis without consulting the department concerned. After a somewhat heated discussion the matter was noted for further enquiry. One other subject deserving notice related to appointment of a commission to enquire into the relationship of the Inamdars and tenants. Here too discussion was long and interesting and in the course of the discussion Mr. Venkataramayya of Bangalore brought to notice that for the past 43 years Patta was not granted to a certain Inamdar. Mr. Abbas Khan also of Bangalore had similar complaints regarding village Settizarahalli. The suggestion was opposed by Mr. Marwick Krishnamurthy Rao on the ground that the interference with the existing relations of Inamdar and tenant was undesirable and unwarrantable. The matter finally was noted for further enquiry. At this stage subjects included in part one was taken up and finishing a few subjects the assembly rose for lunch at 3 o'clock. The Assembly met again at 3-30 P. M. and engaged discussing minor local questions such as allotment of 'gomal' lands, rights of Anubhavadas etc, which occupied its time till after five when the Assembly rose for the day.

The University of Mysore.

DELHI, October 22. Southern India will be provided with a second University before long as the Mysore Durbar has under the consideration a scheme for the establishment of a University at Bangalore in which both H. H. the Maharaja and the Dewan are taking interest. During his recent visit to Simla, Sir Visweswarayya discussed their scheme with the Government of India and the question is under active consideration. The scheme may not take shape at once but it is bound to come through. The importance of the scheme is fully recognised and the distinction of establishing an University in a Native State will belong to Mysore.

(LATEST TELEGRAMS)

The Official American Report.
German Concealment of the Crime.

LONDON, October 21. The Press Bureau publishes a communication from the American Ambassador, enclosing a report from the Legation in Brussels on the case of Miss Cavell, showing that German authorities failed to carry out their promise to report all developments of the case to the Legation, and did their utmost to conceal the fact of the passing of sentence and its immediate execution from the Legation, which, on unofficiously learning the facts, did its utmost to obtain postponement. The Minister, though ill, wrote personally, imploring mercy for a woman who had devoted her life to alleviating suffering and had nursed German soldiers since the beginning of the war.

Spanish Minister's Forceful Support.

The Spanish Minister forcibly and orally supported the plea for clemency.

The Legation reports that Miss Cavell was sentenced at 5 o'clock in the evening of the 11th instant and executed at 2 o'clock in the morning of the 12th. The English Clergyman who administered Holy Communion in her cell at 10 o'clock in the evening found her admirably calm and strong. She told him she knew perfectly well what she had done in confessing to her acts, and thus providing the Court-Martial with practically all its evidence. She said she was happy; she died for her country.

No Question of Spying.

It transpires that there was no question of espionage. Miss Cavell merely assisted British and Belgian soldiers to escape. She informed the Court that she had helped them, because she believed that otherwise they would be shot.

Horror and Disgust of the World.

Sir Edward Grey, in acknowledging the American despatches, says he is confident that the news of the execution of this noble Englishwoman will be received with horror and disgust throughout the civilised world. The attitude of the German authorities is, if possible, rendered worse by the discreditable and successful efforts of the German Civil officials to conceal the facts, thus proving that the German authorities concerned were well aware that the execution of the sentence was unwarranted by any consideration.

Recruiting in Great Britain.
Lord Derby's Speech.

LONDON, October 22. Speaking at the Mansion House, Lord Derby explained that the idea of his scheme was to obtain sufficient recruits for many months to come, the men to be called up as they were wanted. Those eligible for enlistment would be divided into forty-six groups. Unmarried men from 19 to 40 inclusive would be called up according to their age, and then married men. The latter would only join the Colours when the list of those not married was exhausted. If every eligible man came forward it would be many months before the older married men would be called up. Indeed, the war might meanwhile be decided. He suggested that the married men should join the Army Service Corps and Medicals.

South African Elections.

LONDON, October 21. Apprehensions which were entertained in certain quarters of a landslide against General Botha in the South African elections have been dissipated by the first returns showing that the Unionists and Bothaites are doing well. The feature hitherto has been large Unionist majorities over Labour.

Thirty Unionists, fourteen Bothaites, one Nationalist and four Labourites have already been returned.

Misty Trafalgar Day.

LONDON, October 21. Trafalgar Day was misty and rainy nevertheless there was an enormous sale of Red Crosses in the streets.

Latest French Bulletin.

PARIS. — The Communiqué says that the Germans have suffered another grievous defeat eastward of Rheims. They renewed their attacks on a front of nine kilometres after a violent preparatory bombardment and ever increasing clouds of poison gas. The Germans thrice attempted to penetrate the French positions but were decimated by machine gun and artillery fire and were finally stopped before the French entanglement. The enemy attacks in Guenchy Wood were also repulsed.

LONDON, October 21. — The "Journal's" Salonika correspondent says that Franco-British camps are most active. Even the Greeks are undergoing a period of intense preparation before acting with our Allies. We shall await the time when our forces will be sufficient to ensure success.

The "Matin's" Athens correspondent notes a marked change in public opinion since the taking of Scrumnitz. Should circumstances compel the Government to join the allies the nation will unanimously follow.

The "Hestia" states that the Ministers amicably made M. Zaaimis understand that Greece must decide speedily whether she is with or against the Allies.

Bucharest reports states that trenches and entanglements are being constructed around Sofia.

The "Petit Journal's" Turin correspondent says that the Serbian Minister has officially protested against the German excesses at Belgrade where the males have been exterminated and the women subjected to frightful violence. (Pioneer Cables.)

A Sub-Inspector Killed.

Another Killed.

CALCUTTA, October 22. A dastardly outrage was committed late last night in the residence of the Inspector of Intelligence Branch of the Bengal C. I. D., in Musajdabars Street near Burtala Thana. Four officers of the Bengal C. I. D., including Sub Inspectors Girindranath Banerjee and Upendranath Chatterjee were assembled in the ground-floor room of the house. Suddenly a Bengali youth appeared at the open door of the room and fired several shots from a revolver hitting and killing Girindra Babu on the spot and wounding Upendra Babu on the back and arm. The two officers were armed with fully loaded revolvers but the attack was so sudden that they had no time to draw their weapons. The body of Girindra Babu was removed to the morgue and Upendra Babu was removed in a motor car to the Medical College Hospital where he is progressing. The other Police officers in the room managed to escape unhurt into another room of the house. The scene of occurrence was visited shortly afterwards by Mr. Clarke, Commissioner of Police, Messrs. Lowman and Bromedge, Deputy Commissioners and Rai Sahab Purnachandra Lahiri Superintendent of Police. No arrest is so far reported.

It appears an entertainment was arranged to bid farewell to a C. I. D. Officers under orders of transfer. The two victims with five other officers of the service attended the function.

After the first shot was fired there was a scramble for the door leading to the inner apartments. The officers turned their back and made for the staircase leading to the zenana. The assassins emboldened by the situation followed the Officers tackling Girindra Babu who lagged behind. He was shot through the chest and hip. The deceased Girindra Babu leaves behind him a widow and three children. He was the son-in-law of the late Raivul Chunder Mukerjee Bahadur, a vakil of the High Court and a Sanskrit Scholar of some fame. Three arrests are reported to have been made.

వృత్తాంత లేఖలు

నెల్లూరి వార్తలు.
(స్వకీయవిలేఖను వర్తమానం)
తిక్కనజయంతి.

నెల్లూరు, ఆక్టోబరు 12:—మాపురమున నీ
మజవారము నాదాంధ్ర కవిబ్రహ్మయ్య పేర
ససోమయాజి జయంత్యుత్సవము జరుపబడెనని
ద్రవురవాస్తవ్యులును, గకవిశిరోమణులునగు
మర్రి లక్ష్మీనృసింహులు పంతులుగారి
వహించిరి. ఆసభయందు నీపట్టణమునందలి
యమ్. నరసింహాచార్యులుగారు బి. ఏ. కె.
మహాకవి జీవితమును గూర్చి
ను జదివెరి. వారు దానిలో దత్తవేదా
గు సంకీర్ణముల జక్కగ జరిపించిరి. ఆ
దు సోమయాజిగారు ప్రపంచహారా
గారి బరిగింప నర్హుడనియు, వారి
మానమును, బట్టదలయు, మనస్థైర్యమును
యొనవి యీకాలపు టాంధ్రులకు నాదర్శము
యనర్హవాత్సభాధారణే సభ్యుల మనముల నా
లలాడె నేనను. ఇట్లు జయప్రథముగా మాయూర జరిగి
భలలో నిదియొకటియని నువ్వగలము. దీనికై నలయు నేను
పాటులనే ధన్యతగొందిన ప్రా. నెస్వి యూనియన్ సభ్యు
లెంతయు వందనీయులని మా యభిప్రాయము.

సంఘసంస్కరణ సభ.

ఆ మఱువా డివట్టణమునందలి సంస్కరణసమాజము
వారు కోటగ, శ్రీ లక్ష్మీ నృ సిం హ ము గారు
సంఘసంస్కరణ విషయ మెయ్యె కయు ప వ్యాస
మిచ్చిరి. సంఘసంస్కరణ రా జ కీ య సం స్క
రణములకు నొక్కంత యేని భేదములేదనియు, శ్రీమత్ భగ
వద్గృహరాచార్య రామానుజాచార్యుల మహానీయులచే నప్ప
టిప్పటికి నీడేశమున సంస్కరణములు జరుగుచుండుట విప్పటి
ప్రయత్నము క్రొత్తదిగా దనియు, నామాదేశ కాల వాతల
ననుసరించి సంస్కరణములు మనజు మత్తులు లేకనే నాజ
ణముగా జరుగుచుండుననియు, నిత్యాధ్యక్షమున కొందఱు మహా
స్వామిలు వినువారికి నుచోరంజనముగా నొనర్చెరి.

గానసభలు

ఈ పురమున నుగిరి సభ్యశిక్షణము—నా రెండు
సంగీత సమాజములు గలవు. వారు విరరాత్రిమన గానసభల
నేర్పాటు చేసియున్నాను. వీయందన్నిటిలోను నాక్షిణా
త్యుతే యాహ్వానింపబడిరి. ఆంధ్రులలో గాన విద్యాపారం
గకు లనేమిట గాన రమ్యమందే వీరల కేలవత్తు రాతము కలి
గినో తెలియరాదు. ఇంకనైనను ఆంధ్రజాతిభియము వీరి
దేందములనంతురించి యాంధ్రసహోదరులను పేరు సార్థకము
చేయుదురుగాత.

తెనాలి తాలూకా బోర్డు వారికి విజ్ఞాపనము:—ఈ
పురము గ్రామములో వర్షాకాలమున జరుగుటకు ఆరంభము మితిలే
కున్నది. గ్రామము నల్లకేడ అగుటచేతను గ్రామము చుట్టు
మాగాజి అగుట చేతను, గృహములకు ఘమాన 200 గజము
లలో కాలువయందుటచేత మంచి తీరము, లైలు, రిగయిరా
లకు కాలవకు వెళ్ల వలసిన అవసరముండుట చేతను, పశువు
లెక్కువగా నుండుట చేతను, అవి కాలువదాటి వెళ్లవలసిన
అవసరముండుటచేతను, ఈ కాలము జరుగు బురదచే ఎక్కు
వగా బాధపడుచున్నాను. వేసగి కాలమునో! పిప్పి గడ్డ
లచే నడమిటకు అనుకూలంపగు. ఘమాన వాయు సంవత్సర
ముల క్రితము కాలువ కట్టవద్ద నుండి యూరు లోనికి వచ్చు
ద్రోవలకును విస్త్రులయమునకును బోర్డువారుగొడ్డు వేయించు
టకు గాను, 1000-0-0 లు ఘమానచేసి యీ సంవత్సరము
దెబ్బ తమ్మగారున్నదనియు, ముందు సంవత్సరముపోయిం
చెదమనియు చెప్పుచుండుటచే నేటివరకు గ్రామముల ఆశంభం
గము కలిగినది. ఈసంవత్సర మెక్కువగా వర్షములు మరయు
చుండుటచేతను, గ్రామము పోసికొన్న మట్టిగొడ్డుకదలిపోవు
టచేతను, పశువుల త్రొక్కిడిరలలు, బజార్లలో మోకాళ్లకు
వైగా బురద దిగుచున్నది. ఇంకను నీళ్లు పోవుటకు గాను సరి
యయిన త్రోవలు లేనిపోతువులన నీరు నిలువ యుండి విష
వాయువు వీచుచున్నది. ఈ విషవాయువులన బాధ్యులు
కలుగుచున్నది. కలరా కూడా వ్యాపించునని జరుగు భయ
పడుచున్నాను. గ్రామముల పడు కష్టములు పుట్టెత్తుముగా
మాచినగాని తెలియజాలవు. బోర్డువారు చివారింది గ్రామ
ములను సుఖముగా నుండునట్లు చేయుదురు గా!—ఈ పురము
పురవాసి.

జ్ఞా
ప్రము
ములకు వెల్లడి
మిగిలిన మెండు
సహకారిగా నున్నం
సభ్యులకు మాకులకు
సంఘసంస్కరణ సభ
సభ్యుల నెరవేర్చి ఏయాధార
మిగిలిన పత్రికలద్వారా వెల్లడిచేయు
చు సదరు సభ్యులకు మోగిల్ల కరణము అయ్యగారి తిర
పతిరాజుగారి వేర పంపినచో వాగుండునని కలంచెదను. వేప
ర్లలో తెలియపఱచినంతమాత్రమున కార్యసాధనము కానేర
దు. విలేజ్ ఆఫీసర్లందరు క్రొత్తవహించి అందరును పూనుకొని
తగినపని వెంటనే చేసినయెడల మన యాద్యయములు నెరవేర
గలవు:— క్రొత్తది రామలింగము, ముగ్గుళ్ల అగ్రహారపు
కరణము.

కనకదుర్గాపురక భాండాగారము మేమూరు:—ఈ
నెల 16-న తారీఖున వైసంఘపు ప్రధమవార్షికోత్సవము జరిగె
ను. ఉదయము పురజనులందర మధ్యాహ్నానీ వాంఛనకొడ
కు రాబట్టి సంతోషంతోడను ఆంధ్ర హృదయకొడకు
దేశభక్త గోరాలకృష్ణ గోకతేగారి చిత్రపటములతోడను
మారేసి యున్నాము. కలరా గొం గలరా మొదలు అ గొ
టలవరకు నేటి పూర్వమునా భారతానందాధికారులచే మంత్రోప
కాలముపుచ్చి నాయు. కాలము వాతావరణము సహజముయి.
ముమాన 2000 మందిగలచే కచేరీ వికసిత లావముడెను.
కొందరు విద్యార్థులు విద్యాభివృద్ధిని గూర్చి గోరాలకృష్ణ
గోకతేగారి తీరవత్తు క్రింది హృదయపూరించిరి. తమకు గయో
పాఖ్యానములకును విద్యార్థులచేతనే ప్రదర్శింపబడెను. కా
ర్యదర్శి తద్ద్రామములకు కృతజ్ఞతను తెలిపుచును. పిమ్మట
వాలవారికలకు ఫలహారములనుంచివెట్టుబడెను. ఆంధ్ర హృదయ
జయజయధ్వనులతో సభముగి నెను.

కాగుపాడు పుస్తకాలయ సాంవత్సరికోత్సవము:—
ఈనెల 10-న తారీఖున వై సాంవత్సరికోత్సవము చిలకమర్తి
లక్ష్మీనృసింహుగారి యాధిపత్యము క్రింద జరుపబడినది. ఏక
త్యధను జలమంచి వెంకట్రాయయ్యగారు, ఆదిపూడి సోమశాధ
రావుగారు, గజకర్ణి రామచంద్రరావుగారు, ఉమ్మే ఆలీషాగారు,
కొరుకొండ లింగమూర్తిగారు, ఆచంట రంగయ్యగారు,
వెన్నేటి సత్యకారాయణమూర్తిగారు, కోకా సత్యవారా
యణగారు, రామరెడ్డి వెంకట రామయ్యగారు,
నాళం కృష్ణ రావుగారు, గారపాటి అంజనేయులు చౌదరి
గారు మొదలగు విద్యార్థులను దనుచేసిరి. వీరియొక్క
యౌవవ్యాసములు విలువయు చాగ్రామములనుండి వందల
కొలది ప్రజలువచ్చిరి. అంగలూరు కమ్మవిద్యార్థులు ఎర్రనేని
నుబ్రహ్మణ్యులచౌదరి పొట్టూరి శ్రీ వేంకటేశ్వర చంచయ్య
గార్లు నేతావధానమును త్వటికావధానమును జయప్రథముగా
జరిపిరి. ఈ భాండాగారమునందు ప్రారంభోత్సవమునాటికి
2000 గ్రంథము లుండెను. ఇప్పటికి 3000 వందల యైనవి.
ఈ సంఘము పనులయందురుగుసభ్యులతోను అయిదుగురు కార్య
విద్యార్థులకు సభ్యులతోను పనిచేయుచున్నది. స్వభవన నిర్మా
ణమునకు కొందరు ధనసహాయము చేసెదమని వాగ్దానము
జేసిరి. తగినస్థలము గాననానెన్నది.

సత్యసంకల్ప సమాజము:—నానాయలక గ్రామము
దివిలకలో కృష్ణ వేదీతీరమున నున్నది. ఇది వెల్లె గ్రామములలో
నొకటి ఇచ్చట 1-10-10 గో తారీఖున డి పి డిల్లీయు ఓకరు
సీరు పొన్నాడు వానుడేన పరబ్రహ్మకాశ్రిగారి ఆధ్యక్షత
క్రింద నొకసభజరిగినది. పత్రికా పతనావశ్యకతను గూర్చి

మాకులకు మోక్షవాదం వేణుగోపాలరావు,
ంగయ్యగార్లును చదివించెను నువ్వనీందిరి.
సమాజము పోషింపబడినది. ఈవిజయదశమివాడు
గారు పతనమందరమును యథావిధిగ పోషించి
మిఠాయి పంచివెట్టిరి. ప్రస్తుతము ఆంధ్ర
రీఖలు తెప్పించుచున్నాము. కృష్ణాతీత, దివ్య
కృష్ణలూరి లక్ష్మీనరసింహుగారును, దేశాభిమాని,
కాళి, మోక్షవాదం వేణుగోపాల రావుగారును,
పత్రిక ఓకరుసీరుగారును ఇచ్చుచున్నార. చందాలు
వసూలుగుచు ఘండు ఏర్పడినచో నొకకొన్ని పత్రికల
యెట్టుకును, పుస్తకభాండాగారమును గూడ నెలకొల్పి
నను అభిలాషయున్నది. ఓకరుసీరుగా రకన్నాత్తుగ బదలా
పంపబడిరి. క్రొత్తకత్తివన రఘునాథాచార్యగారు పెన్సిడెం
టుగనుండుటకును, గ్రామవాసులు, విద్యార్థులు ఉత్సాహ
పూరితముగ పనిచేయుటకును ప్రార్థింతులు అని బాయంటు
తేకటెరి. జమ్మలమడక నరసయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

మధ్యరాష్ట్ర కాస్మరెన్సు మహాసభ:—నాగపూరులో
వైసభకు మొహరము పండగలలో జరుపుటకు ప్రయత్నములు
విరివిగ జరుపబడుచున్నవి. విరమల నెరవేర్చుటకు వెల్లె
ఉపసంఘములు నేమింపబడెను. వివాదాంశముల కాస్మరెన్సు
వారి యెట్టుట బెట్టుటాడదని ప్రజలుభిప్రాయమైయున్నది.

మైసూరు ప్రతినిధి సంఘము:—నిన్నను మధ్యాహ్నము
ము 12 గంటలకు మూడవ సమావేశము జరిగినది. దివాను గా
రధ్యక్షత వహించిరి. గ్రామములలో నిర్బంధించి పనిచేయించి
గ్రామముల సభివృద్ధికి తెచ్చుటకుగూర్చి దివానుగారు కన్నడ
భాషలో నువ్వనీంది యభిప్రాయముల నడిగిరి. చాలచర్చ
జరిగినది. అట్టిగానన మింత త్వరలో చేయరాదని రిగరెండు
గులీప్రస్తు గారునది. కొంత చర్చ జరిగిన పిమ్మట వానివయ
మును వదలిరి. ఇవాళు గారులు రైతులను గల సంబంధమును
గూర్చి చర్చించ బడెను. 48 సంవత్సరములనుండి పట్టాశే
కొందరికి కేవల కొంతన తెలిపి, కలవాత చిన్న పుట్టులు
కొన్ని చర్చించ బడినవి.

ఆర్మీనియావారి బాధలు.
24-9-15 న తేదీన మైసూరు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు
కయిగోనండి ఇటుల తిరిగివచ్చి చివ్విరి. 2 వామునండి
ఆర్మీనియా ప్రజలకు ఈజిప్టులోని పోగున్నట్లు లేదు. వీ
రు ముమాన 4500 మంది యున్నారు. వీరిపును పోగుట నెడు
ను 4 మైళ్ల దూరమున ప్రత్యేకదృష్టితో పోగుములలో నూ
యకాల్యముకూడట్టుకనున్నారు. వీరికధచాలా సంతాప కర
ముగానున్నది. వీరిలోపురుషుల నందని టర్కీవారు గాలిపో
లికిపంపి మొదటి కందకములలో నుంచిరి. వారిలో నడుచు
నాండ్రుల శ్రీల నందరిని డే మా స్క నుకు పంపి
రికికొనవారిని ఆర్మీనియానుండి తరిమివేసిరి వాగందరును స్వ
గృహములనువిడిచి చేత నెకానులేకుండ పలుబాధలకు పాలై
తిరుగులాడుచుండిరి వారిని టర్కీవారు తూర్పుకు రహ్యకు
పోనిత్యలేదు గాన వారు కశ్మీరమునసిరియాలో ఎల్లాడ్డియా
యొద్ద మధ్య దరాసనుద్రమును చేరిరి. వీరందరును ముగిలినాం
ద్రగు పురుషులును శ్రీలును చిన్న డిడ్డలునై యున్నారు వీరు
నైగలుచేయగా నొకపరాసు ప్రాసుకు కనిపెట్టి వారినికాపా
డినదిగాని వారు సాత్తులను పశువులును బందుగులనుగూడ
గోల్పోయిరి.

మదరాసు కార్పొరేషన్
నోటిసు.

1916 సంవత్సరం 31 నూర్బిలో అంత
వయ్యె ఆఫీషియల్ సంవత్సరమునకు నిలువ
యున్న కాలములో ఉపపులను సప్లయచేయుటకు
పెట్టుకొనబడు టెండరులు మదరాసు కార్పొ
రేషన్ ప్రసిడెంటువారు. 1-15 సంవత్సరము
ననంబరునెల 31-వ తేదీ బుధవారము మధ్యాహ్నము
ము 12 గంటలవరకు కట్టెదరు.
టెండరు మెయ్యూలు అచ్చుపారములు మద
రాసు కార్పొరేషన్ ప్రసిడెంటుగారికి విజ్ఞాపన
మును పంపుకొన్నచో వారిఆఫీసునందు దొరకును.
మదరాసు కార్పొరేషన్ జె. సి. మొల్హేసె,
జురల్ డివార్డుమెంటు
21 ఆక్టోబరు 1915. ప్రసిడెంటు.

જા બુ લુ

I
తెనాలి హోన్నూరు.

అయ్యో.
మా హైస్కూలు తెరచి నువ్వరు రే.
ఇంతమట్టున దీనినను బోజును. హైస్కూలు
పిల్లలు చాలమంది కలరు. కాని వారికి బోధనేను
తనీనంత మంచి యాపాధ్యా యులు లేరు. దక్షిణ
కడగా నుండుట లేదు. కారణము చదువకులకు
యోగదకయ్యును. శ్రీ మైలవల్లి వేంకటరామయ్య గా
ఫారములకు లెక్కలు బోధించుచున్నాడు. దీనికి
ఎక్కువ యియ్యకపోవుట చేతను హైక్ మాస్టరుగా
కల్లను పీఠ గుంటూరు హైస్కూలును మి ౧౦౦ కు పెట్ట
న్నాడు. పీఠ పెట్టుట మూలుగుచున్న నక్కమీన రాజీవం.
కడిట్టుంచును. నైస్సు యర్. టి గారి నింతమట్టును నేరా
లు చేయలేదు. మా పిల్లలవారు ఇంతింతకాదు. ఇప్పుడు
మరొకస్కూలుకు పోవుట యింతకష్టమో మీకు తెలియును.
ఇక్కడ డబ్బునెట్టి అక్కడ డబ్బునెట్టులనీ యిందును
ఇందులో చీడవారలు నూడ నుంచరు. ఈకష్టములన్నియు తె
సిన పెద్దయనుష్యలే యిటు వేరుచున్నాడు. ఈ కెల ౧౦
లేదే కచ్చునప్పటికి చిల్లకుమరులకలెం యాపాదులు పోయ
లే కనబడుచున్నది. కాని మా పిల్లలకు బాలుకక్షరం నుక్క
లు కచ్చినట్లు కానరాకున్నది. ఇనస్పెక్టరుగానును దక్షిణా
వార లగుటచేత మా హైక్ మాస్టరుగాను వారిచ్చకన్యక
పిల్లల నేర్పించుకొని లించున్నాడు. దీనికి కమిటీ పెకటరీ
నుబ్రహ్మణ్యద్యయము లోడ్వడినాడు. పీఠ ఎటులున్నవచేంక
రామయ్యగారికైననుచీకమిచ్చియాన్కూలులోనుంచి స్కూలు
అభివృద్ధికొరకు చాటువడకలెనని నుబ్రహ్మణ్యక్రమమున
కరకాల సవారకపలతుంచును నైస్కుచున్నాడు.

కంభంపాటి వెంకటకృష్ణయ్య.

II

నమస్కారము.

అక్టోబరు 9 లేదే అంధ్రప్రదేశ్ లోని 'నమస్కారము' పత్రికలో కలెక్టర్ ఒక హిందూ మతాభిమాని వ్రాసిన వ్యాసమును తీసివేయమని గడుపంబులు జరిపింది.

“గుడిమార్పించు” అను ఇంగ్లీషుపదము ఎరుటి నును మృగియించు దోకకోరికకు దొలుపుచున్నది. “సలామ్” అను మహమ్మదీయపదము ఎరుటినును మృగియించు గౌరవమును చూపుచున్నది. అందుచేతనే గుడిమార్పించు అను కోరికపప్పుడు చుట్టల అట్టనే తిరిగి ఎరుటివానినిగూడ కోరుచుండును. సలామ్ ఆరక్షణం అనిగౌరవించినప్పుడు ఆరక్షణంసలామ్ అని పదవన పూర్వకముగా నందుకొందురు. కనుకనే యీ రెండుపదములను పెద్దలు తిన్నలకు కలిసికొన్నప్పుడును, చిన్నలు పెద్దలకు కలిసికొన్నప్పుడునుగూడ బాహుళ్యముగా వాడబడుచున్నవి. ఈపదములు పెద్దలు చిన్నలకుండు చుపయోగించినప్పటికిని ఏమియు అక్షేపములేదు. కాని “నమస్కారము” అను పవిత్రమైన హిందూపదము ప్రత్యేకముగా నొండీరకకు గోరుచున్నది. కనుకనే యీ హిందూపదమును హిందువులు పెద్దలకుండే వాడుచున్నారని చిన్నలకుండు వాడుటలేదు. ఏలనన చిన్నలు పెద్దలరలన దీరముల హిందవలనీరవారు, పెద్దలు చిన్నలొట్ల దీరవలొసంగువారు గనుక, ఇంతియగాక యిది మక్రమే కవిత్వమైనపద ముటలననే హిందువులలోకూడ శాంధ్రములత్రమే దీనినుపయోగించనచ్చులు. వారగ్రబాటివారు బ్రహ్మత్వక్రియలు మాత్రమే. తక్కిన వైశ్య, కూడ్రులందఱులు అనుపదముకే వాడుచున్నారు వేదకాత్తములు ఈపదమితలు వివగూడవని, వాడగూడవని ఘోషించుచున్నచో లేదో కాబట్టి తెలియుచుగాని యిది మక్రమే కవిత్వమైన పదమనియు, ఇతరులకుండు వాడబడగూడవనియు వాకేగాక కొంచెము బలాపసగల ప్రతిమానవునికీగూడ స్ఫురించునని వాట దోచుచున్నది. ఈ పదమునందు గల ఆసహ్యతను బట్టిగాని గౌరవమునుబట్టియే సుదీర్ఘ దీనిని ఇతరులకులకుండు చుపయోగించ వుండుట. దీనిని ఇతరుల విషయములలో వాడగూడదు.

ఒక విశ్లేషణ.

III

అక్షరభోగిలవరీయ సపమ. రామకృష్ణుడు

శాస్త్ర సమీక్ష సమితి

తయ్యచేసిన సమస్యలు :-

५३३

ఈ సమస్యకు మూలకారణం ఏమిట? పునరుద్ధరణ సమస్యకు
కట్టె తక్కువైపోయిందని గ్రహించా? నదీలు సమస్యకు కట్టెలు అయ్యాయి

50
51

సామానుడ చేసిరి. మహా బలవంతులను పేరుగాంచిన యా
హుకీ. పూజర్ గార్లు మల్లయుద్ధము చేసిరి. అరగంటవరకు యా
నను, ఇరువురే నమానులైరి. ఈ మల్లయుద్ధముయొక్క
జయాపజయములు మాడవలెనని యనేకులు ఆకురచితో నుం
గాని మల్లులు నమానులైరి. సోమవారము (వార) కాలమున
ట్టి యాడిరి. మల్లు బందరును గలసి బంగోటిలతో
ములను దీయించిరి. ఆనాటి రాత్రి మహా సమ్మేళన
చేసినవారమును ప్రదర్శింపవలసిన రీతిగ ప్రద
శ సమాజములవారికిని, మాపటుకును, మల్లులకు
క రూపకముగా వందనము లర్పింపబడెను. మంసి
ర్మ యారంకి తెంకటకర్మగార్లు ఇరువురును
ను దెబ్బను పద్యములతో వ్రాసించిరి.
గల్గినను పై ర్యమును విడవాదక సమ్మేళన
వారికి కలనందనములు. బందరు పేరు నిలువ
యిన్న నాటక సమాజములవారు తమ
దేవాలను జెప్పినను లెక్క గొనకధీరులై
కులై ప్రబలశాసందాల్చితో ముంచినవారికి
భువ్యధి చేయదలయుకొనన ప్రదనరాశంకు
చేయవలెననియున్న మహాసమ్మేళన
గ్రామము నుద్ధి చేయగోరు వారలును
బందరు గాక!

V

ఉత్తరాది రయిల్ బంకిలో అమ్మె
ఫలకారములను గురించి.

ಅದ್ವೈತ,

మదరాసునండి, వార్తలకు, పోయి వచ్చే రయిల్ బండి
యందు, ప్రయాణీకుల సౌకర్యముకొరకు, బండిలోనే, ప్రత్యేక
ముయిన దబ్బాలు, బ్రాహ్మణులు, కాఫీ, టీ, ఈ వానీ
యములన్ను, కారాబూది, లడ్డు, జిలేబి, మైసూరు పాకు,
ద్రెస్సు, చీనకర్రలు, ఇవిమార్తలు అమ్ముచున్నాడు. ఒక,
కవ. కాఫీకి ఒకటిన్నర అణాయొక్కదియె. రిక్కిన వస్తువులు
న్న ధర చాల అధికముగా నున్నవి. ఈ వస్తువులు అన్ని
కొద్దికొద్దిగా తీసికొని, ఒకకప్పు కాఫీ తాగితే, మౌహు అర్ధ
రూపాయ కచ్చు అరుచున్నది. అర్ధరూపాయ కచ్చుచేసికా,
ఒకచునిషికి కడుపుండదు. ఈవస్తువులు సాధారణముగా, చీక
లయిన ప్రజలు కొనలేరు. ఊర్లలో బ్రాహ్మణులకు, పూట
కులి యిండ్లలో, మరి 1-కి, పూట 1-కి మాడు అణాలు
ఇస్తే, కడుపునిండా అన్నము లభించుచున్నది. కూరలకు
రెండువత్తుర అణా యిచ్చినట్లు అయితే, పూటకులివాడు,
కడుపునిండా అన్నము పెట్టుచున్నాడు. రయిల్ ప్రయాణము
చేసే వీధి ప్రజలకు, ముఖ్యముయిన ధనకు, ఆకలి అనాదకలిగిన
పదార్థములు, రయిల్ బండిలో అమ్ముతుండా, ఆకలి తీరనటు
వంటి, వస్తువులను, అమ్ముదమువల్ల, ప్రజలకు, యేలాటి సౌఖ్య
ములలేదు వీధివారికి కాఫీ యెందుకు? లడ్డు
బూది మైసూరు పాకు, జిలేబి వగైరాలు యెందుకు?
ఇవి ఆకలి తీర్చేవి కావు. డబ్బు కలిగిన వారికే
యూపిండినటులు పనికిరచ్చుచున్నవి. కాని సాధారణముయిన
వీధిజనులకు యీవస్తువులు అందరానిపండు అయిపోయింది.
ప్రయాణీకులలో 10 యెండ్లకు తొలగిన బిడ్డలమును దూర
ప్రయాణములచేయు, కేరలు కృష్ణులకు, రయలుబండి
యందు, ఆకలిదప్పులు తీరుటకు, అపారపదార్థములు అవశ్య
మయిపోయింది. బిడ్డలకు గాను, పీటలయినప్పుడు, తల్లితండ్రులు,
అన్నమును రయలులోకూడనే తెచ్చుకొనుచున్నాడు. కొన్ని
సమయములలో, అన్నము తెచ్చుకొనుటకు, పీట కాకప్పుడు,
దానిలో, అన్నముచిక్కిర ఈబిడ్డలు, ఈవృద్ధులు, బహు కష్ట
పడుచున్నాను అటువంటి అపాయనములకు, ఆకలితీర అన్నము
గాని, అన్నముతో సమానముయిన బలమును ఇచ్చు అపార
మును, అమ్మేగాను కూపిచివారు, యేర్పాటు చేయవలెను.
వీధులకు, భాటలకు, పెద్దవారికి, చిన్నవారికి వీరి అందరికి
ఆకలితీరగల, పులిహోర, దగ్గోరకము అనగా పులు అన్నము,
పెరుకు అన్నము, కంచిలో, వందరాజస్వామి దేవాలయములో
చేసే మోస్తరుగా లావుగాను చుండదుగాను పెద్దసముజుగా
ను చేయుటచేపెద్దదో దోకలు అనగా అటు కేసలబిలో గాని అల
సందలతో గాని చేయబడిన తుండలో అనగాగుడ్డలు ఇచ్చెన్న
పట్టణములోని విస్తారముగా తయారుచేయించి రిక్కిలేమెం
టు అనగా భూపారముల బండిలోపుట్టి పులిహోర దగ్గోర
కమును వీటికి వక అణాధరకు నిగ్గయమైన వకగిన్నె ప్రమా
ణము నిగ్గారణచేసి యిచ్చెన దోక తుండల వీటికిన్ని బహు
ధరలే నిచ్చియించి ప్రయాణీకులను బండిలోనే స్టేషన్ స్టేషన్
వద్ద యిచ్చెనది వకచేతి కాకుండా యెక్కువ బ్రాహ్మ
ణులచేతి అయ్యించియిచ్చెన వ్యాపకముధాకు కనుపునిం
డా అపారము ప్రయాణీకులకు లభించి ముఖపడుచును పమున
చెప్పిన భరితముల క ఫీరగముగాలు అయ్యియున్నా. ఈప్రకార
ము వీధిజనులయొక్క జ్ఞేయమునూడ ఆలోచించి మను
ష్యులు యెక్కినూనునిండి కూడా పముఅపారవస్తువులు
అమ్మేలాగు కంపెనీవారు సునువాములు చేయవలసినదని,
ప్రజలు రయిల్వేకుంపెనీవారికి గవర్నమెంటువారికిని గవ
ర్నరు సభ మెంబర్లకున్న మహాజనునామాలు పంపుకొరలేనని
కోరుతున్నాను. టంగిలూరి నాయన శాస్త్రి.

మదరాసు కార్పొరేషన్

నోటీసు

తండ్రియార్చేటలో 1-2 డివిజనులలో "ప్లమ్ అవుటు వెంటునులను" ఏర్పరుచుటకు టెండర్లు 1-11-1915 వ. తేదీ సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటల వరకును పుచ్చుకొనబడును. స్వల్పము 5 లు ఇచ్చినచో అచ్చుటెండరు ఫారములు రివియూ ఆఫీసరుగారియొద్ద దొరుకును. ఈ సొమ్ము మరల నియ్యబడదు ఆరిబాధనల ప్రకారముట్టి ఫారములవిూద వ్రాయబడని టెండరులంగీకరింపబడవు.

మదరాసు ఇ. ఆర్. శ్రీనివాసాచారి. 19-10-1915 ఆక్రింగు ఇంజనీయరు.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయు గజుగు తరిపియు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేదేభాగములు యేదేపనులుచేయునో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాతుకములు స్వల్ప అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ మోటార్ల నేర్పించబడును. ఇది కండు మాసములలో నేర్పించి గవర్నమెంటువారివద్దనుంచి లైసెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

క్లాసు నవంబరు మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును. రాదలచినవరి యిట్టి బహుశు 31 తేదీ లోపల 10 రూపాయలు అధ్యాపకునిగా పంపుకొని తన కొకస్థానమును నిలుపుకొనవలయును. పాఠశాలవిద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తావొసంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువాకి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

"ఆనంద గ్రంథమాలయందలి ప్రథమకుసుమము"

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రపత్రికము.

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అతిసుందరమైన పటములు బుద్ధుని. కొన్ని ప్రతులే మిగిలి యుండుటవల్ల శీఘ్రములో వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

బాల, ఆయోధ్యాకాండములు ౧౦ పాఠ్య కాగితము ౧౦౦ కోలైందు గిల్లుపేరు. ౧ సపుటము ౧౦ పాఠములు 3 ర౦ ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు ౧౦ పాఠ్య కాగితములు కాగితకొలైందు ౧ సపుటము ౧౦ పటములు ౧౦౦ యుద్ధకాండము-మూడుభాగములు, 3౧ పటములు 3 ర౦ తైబ్రకియెషివక్-౧౦ పాఠ్య కాగితములవైన ముదిఅచ్చు, మేలైకాగితకొలైందు, బాల, ఆయోధ్యాకాండములు ౧౦౦ డిటో ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు ౧౦౦ డిటో యుద్ధకాండము మూడుభాగములసపుటము ౧౦౦ శ్రీరామకాలినీయును ౦౦౦

వైగ్రంథములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆర్. మోకటేశ్వర్ అందుకో,

ఆంధ్రముద్రాలయము, మదరాసు.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి పేల 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

పోస్టుబాక్సు నెం 212, మదరాసు.

నల్లమందు చౌకగా అమ్మబడును

తులం ఒకటికి అశాలు 10.

మద్దుల సూర్యనారాయణ, గుడివాడ, కృష్ణా డి॥

Maddala Suryanarayana garu, Gudivada, (Kistna Dist.)

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి పేల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0



మా తామర తైలము

ము ఒక్కడ బ్యాపి నాలుగు అశాలకు కొని నాలుగు నెలల సాదులు రాచినచో డల తామర నిర్మలమగును. నయమా కొని యెడల మీ నాలుకకాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

ఈ తైలమును ఒకసారివాడిన నుఖపడగలదు. దీనిని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలుపెక్కదు.

దంత చూర్ణము.

డబ్బీ 1-కి పేల రూ. 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0.



ఈ దంతచూర్ణముతో పండుతోమటల వచిగుట్టుగట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము స్రవించకుండును. కోట చర్మగ్రంథము తేయుండును. పండ్లముత్త్యములవలె లెక్కగానుండును.

సర్వసామాన్యముగా వాడుటకు యున్నది.

సుఖభోగి మాత్రము.

20 మాత్రములకు డబ్బీ 1-కి పేల రూ. 1-0-0.

కొడుకు నవామేహములకు ఈమాత్రము బాగుగపనిజేయును. పీటిని తినుచు పుండుపడినచో తైలమును రాయవలయును. ఇట్లు కుక్కుడి మేహకారక బాధ్యములకుకూడ ఉపయోగించును.

అమృతాంజనము డిటో, ఫోటో, బొంబాయి.

అమృతాంజనముడిటో 6, తంబుసెట్టిపేటి, మదరాసు



పైలెసు వై ఆఫ్ కాడ్లివరుఎక్ స్ట్రాక్టు

లోహముతో గూడినది. పాలిపోయినట్టియు, బలహీను లగునట్టియు జనులకు యథా బలమొసంగగలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును గలిగించును. మండు యెండలలో సయితము తృప్తికరముగ బని చేయగలదు.

సిస్టెమున, పొండు, కుమ్మరీమనులకు బాగానర్పగల చక్కని యావధము.

అన్ని మండల మేపులలో ఏకైకయింపబడును.

నల్లసంవత్సరాది సంచిక

నల్ల సంవత్సరాది సంచికను సంవత్సరానికి ప్రచురించుటకై ప్రయత్నములు చేయుటకు చున్నవి. దానియందు ప్రచురితము గావలసిన వ్యాసములు చిత్రపటములు సత్వరంబుగఁ జేరినగాని సంచిక సకాలమున వెలువడుట కవకాశము గలుగదు. భాషాభిమానులు తమ వ్యాసములను త్వరగా బంపి మా యుద్యమమునకు దోడ్పడ ప్రార్థితులు. ఉపయోగపైన చిత్రపటములనుఁ బంపవలచిన వారు వానిని వెంటనే పంపుటకు ప్రార్థితులు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

7, తంబుసెట్టిపేటి, మదరాసు.

మద్రాసు నన్యము.

రూ. ఆ.

డ. ఆ.

మేలైన చుద్రాసు రూ. వానవనశ్రీం చెట్టుబడ్డి 0-4-0 నన్యం శేరు 1-కి 0-12 డిటో దణకాయెడ్లు 2-0-0 వీకె (కులములు 120) 8-4 తాంబూలమునకు నవాసక వ్యాపారాలకు మాత్రం 8-0 పాగావ డిటో 1-కి 0-4 ఆరవీకె అంకరికి 1-10 డిటో దణకాయెడ్లు 2-8-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

యక్. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తపాలపెట్టె నెం 188 రు, మదరాసు.

కావలెను.

జంతాను మన్నకు సరకులను అమ్ముటకు ఏజెంటును గుర్తగాకొను వర్తకులనుకారతెలు. తేల్చుచరక గానుండునువివరములను తెలియగోరువారు 0-4-0 లిల్లలనుచేర్చి కుంపనతెలు.

డిమ్యూచుయల్ కో ఆపరేటివ్

ఏజెన్సీ మదరాసు.

ఓక్సుకంవెనివారి

తిరుగుడు

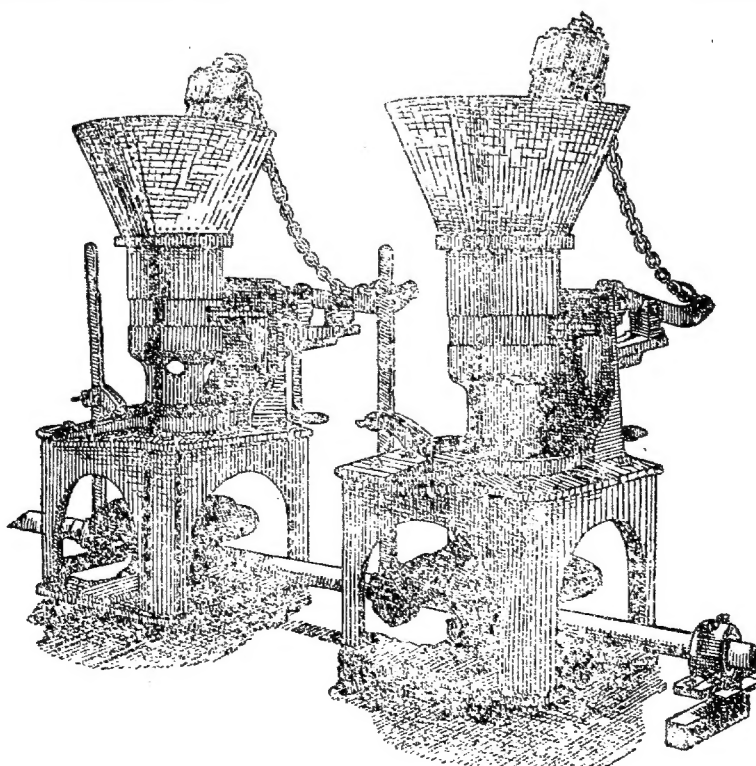
అన్ని రకముల విత్తనములకు

అనువగురీతిని తయారు

చేయబడియున్నది.

మిక్సిలి ఉపయోగకరముగా పనిజేయును.

బీహైవ్ ఫాండరి లేక



నూనెదీయు

యంత్రములు.

శక్తులను, ధరలను, గురించి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

దీనిని నడుపుటకు

2½ బి. హెచ్. పి. (B. H. P.) చాలును.

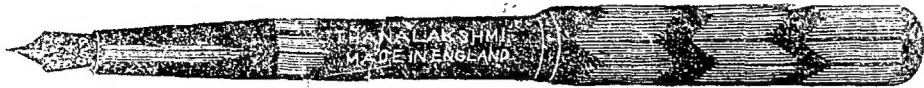
9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఇప్పుడే తెప్పించబడినది!

క్రొత్త ఫాక్టరీ పేనా.

మిగుల మేలైనది

ధనలక్ష్మి ఫాక్టరీ పేనా.



ఇది మాకై యింగ్లాండు క్రొత్తగా జేయబడినది. ఈ పేనా నుంచుకొనుటకు దగిన పెట్టెమీదను పేనా మీదను మాకంపెనీ పేరు నుడింపబడి యుండును. దీనిని విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, క్లిష్ట మొదలగు వారల వ్రాయుకొనియున్నారు. ఈ పేనాలో నింపబడిన నీరా యేకాగ్రణమున గాని కారికచాలనములకు కుండును. ఇది "ఫెల్ట్-టైప్"తో జేయబడి, 14 కాకట్ల బంగారపు నిల్బు గలిగియుండును. ఈ నిల్బు మునఁచుచు 'ఇండియన్' ఉండుటచేత నెన్నటికి జెడక వ్రాయుటకు నులభమై యుండును. ఒక తూటి యుపయోగించినవారు మఱల పేలు వానిని నుపయోగింప సమర్థులగుదురు. పేనాలో నీరాగోయునట్టి గాను నిరింజియొకటి పేనాలో నియుండును.

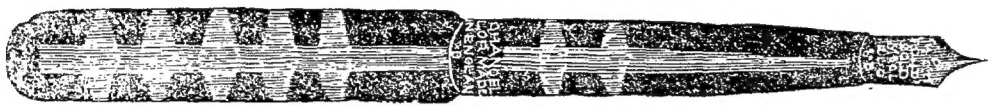
నిల్బుతోడ పోస్తేజి కాక దీనివల రూ. 3-0-0.

బిరో పా ఖండ యుద్ధ చరిత్రము.

మొదటి భాగము రూ. 0-8-0 పోస్తేజి నకల రూ. 0-10-0.

ఇది తేటతెలుగున వ్రాయబడి యున్నది. ఇప్పుటి బిరోపాయుద్ధమునకు నిజకారణము లరయగోదవారు ఈపుస్తకమును జదివితీరవలయును. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రియా మొదలగుదేశములు అత్తత్తియైన వివరణములు చారికి గల వైరవివరణలు, వైరములమునజరిగిన యొక కొన్ని యుద్ధములు వానిఫలితములు అందరు తెలుగదగిన నులభతైలిని నిరంపబడియున్నది. ఇప్పుడు ఈ యుద్ధమునకు తీవ్రమైన కారణము, వారికై వారివారికి జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు, యుద్ధాంధము మొదలగు విషయములు గల 120 పుటలతో 6 భూగోళపటములతో 30 హాప్టోకా పటములతో విలసిల్లుచున్నది. రెండవ భాగమును సిద్ధమగుచున్నది. దరఖాస్తులంపును.

చాన్సలర్ ఫాన్టన్ పేనా.



ఈ వైపేరును, మాకంపెనీ యంతమును పెట్టెమీదను పేనామీదనుగల ఈ ఫాక్టరీ పేనా నాకొటకు ఇంగ్లాండులో సిద్ధపఱచబడినది. ఈ పేనాకు నీరాపోయే అద్దపు సిడికారియొకటి పేనాలో పంపబడును. మాటిమాటికి నీరామెత్తుకొను శ్రమవీచేతొలగును. ఉంచిన చేతినెత్తక యెంతసేపయినను వ్రాయునకును. ఇందలి నిల్బు రోల్లు గోల్లుచే జేయబడినది. ఇది యెన్నటికి జెడక. ఒకటిని తెప్పించి యుపయోగించి మంచిచెడుగులకు గనుగొనును.

నిల్బుతోడ వల 1-3-1-8-0; రోల్లుగోల్లు నిల్బు 1-3-0-4-0. పోస్తేజి కొనువారు భరింపవలెను.

విషయము:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 6, వెంకటేశ మేస్త్రి వీధి, సామలకావ్ పేట, మదరాసు.

సింహుల (REGD)

హోర్ ఆయిల్.

సింహుల హోర్ ఆయిల్ వెంట్రుకులను వృద్ధి చేయును. నెరసిన వెంట్రుకులను, ఎఱ్ఱని వెంట్రుకులను నలుపుచేయును రాలు వెంట్రుకులను ఆపును. మేదస్సును చల్లగానుంచును. ఇది బహురమ్యమునకు ముఖ్యమంతో కూడి యున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారిలకు పూచిన పుష్పములతోటయం దున్నట్లుండును.

౧౮౮౩ సం॥ మొహునందుంచబడిన ఎగ్జిబిషనునందు దాని శరీరశుభ్రతకు ఒక మునర్ల పతకము నిచ్చిరి. మఱియు భానునాదయందుంచబడిన ప్రదర్శనమునందు బొంబాయి గవర్నరు సాహేబు హిజు ఎక్సలెంసు లాభ్య నెల్లింగ్టన్. జి. సి. ఐ. ఇ. కారు ఒక యోగ్యతాపత్రక నిచ్చిరి. ధరలు. బుడ్డి గిక్ రూ. ౧౦-౦, 3క్ ౨౦-౦౦, శివాలాకట్టులు ప్రత్యేకము పోల్ వీసట్లు:- కాకు అంచు కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

వనోపధి సారసవరిల్లా

ఇది జీవానునందులును నెత్తురుగడ్డలను మరియు గల చర్మరోగములను వాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతవామనపుపోట్లు దీనివల్ల, కీళ్లనికాగమువలనగలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. నాడెంతకు పులకు పుట్టిరిగియును. నెత్తురు కుద్దిపఱచి వృద్ధి జేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వల రూ 1-4-0.

కుష్ఠరూపము:- ఇది చర్మముపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతముధువల్లి (తాగుటకు మును) నాగల్లికైలును వైపుతకు మును. ఈరెండుకసి నెలరోజులకు సరిపోవుముందు 5-0-0.

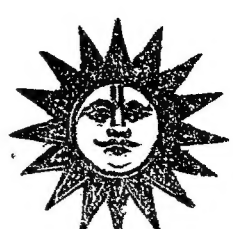
ప్రొప్రియేటర్:- వి. డి. సావంత్, ౧౪౪, చనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT Panaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

సర్వరోగ కుశారము.
ఈ క్షుద్రకాశివిక మందును కాలజేద భేదములు లేన ఆకాశాగ్నియొక శ్రీపురుష లింగపురుష సేవించిన ఎఱ్ఱమని నీరోగముగ నుండగలరు.
మరియు నెంతర మూత్రము.
40 గుండెల్లికమును రూ 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
30 ప్రణాబజావ్ రోడు మదరాసు.

సుకేశనంజన తెలుసు:- ఇది మంచిను వాసనగల తెలుసును వెంట్రుకులను మెదును. మృదువుపరచును. చూరచేయును. తువ్వముల వాసన గుప్పించి కొట్టుచుండును. సీసా 0-8-0.
ఉడ్డికర తాంబూలముకూ:- యిది తాంబూలములో గాని విడిగా గాని, 1, 2 మాత్రముపుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచి కరముగానుండుటయే కాక, అజీర్ణము, వాయువ, కడుపుబ్బ రోగ, అకోషకము మొదలగునాటిని హరించి మనోల్లాసమును కలిగించును. 200 మాత్రముగల సీసా 0-2-0 డజన్ 1-4-0.
వి. పి. ఛార్జి వేరు. క్యాట్టాను ఉచితము.
ఆయుర్వేద సమాజ్, పొందూరు. (గుంటూరు జిల్లా)

కుంకుమ పువ్వు

కంకుమ పువ్వు



కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మూవద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమాన్యును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ.
21, హమ్మంవీధి, బొంబాయి.

ప్రపంచ చరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
గ్రంథకర్త:- గా. హరినర్సోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

తైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపనుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.
వలయువాడు:- ప్రపంచచరిత్రాకార్యాలయము,
145, కావేరీ, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

నూతన రోమనంహారి. బేగంసాహిసోఫ్.



ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన శవమండలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చితువులేక కుద్దముగా నుండును. చర్మము యొక్క స్వభావమెవరంగునుకాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒక శ్రే. వల రిబిల్లెన్స్ పెట్టె 151-0-0 వి.సి. ఖర్చు48.

ఆర్. వి. కండిట్ అండ్ కంపెనీ లి, బందరువీధి, మదరాసు.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విస్తోద విశేషములను అనేక కావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక జేయమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతివనమృదును అవశ్యముగా జపకవలయును. ఈపుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్రి ముశేశంకర్ గోవింద్, ఆలంకరిగ్రామ బోవధాలయము, 157 బ్రాడ్వే, 98 మాంటురోడు, మదరాసు.

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాపు నర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు. తంతి విలాసము:- "ఉమ్మిడియార్"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతరమైసట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనటుల ఇమిటేషన్ కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడ కానులు అణాకానులున్ను బంగారపు నగలున్ను మెరాల్లుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును కావలసివారు మా కాటలాగుని తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు అరర్లు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

